ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/1183

od 25. veljače 2020.

o državnoj potpori SA.34445 (2012/C) koju je provela Danska za prijenos imovine vezane uz nekretnine s FIH-a na FSC

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon pozivanja država članica i drugih zainteresiranih strana da u skladu s navedenim odredbama dostave svoje primjedbe ([1]),

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Danska je 30. lipnja 2009. na temelju danskog Zakona o državnim dokapitalizacijama dokapitalizirala banku FIH Erhvervsbank A/S („FIH"), uključujući njezina društva kćeri, iznosom od 1,9 milijardi DKK osnovnog hibridnog kapitala. ([2])

(2) Danska je 6. ožujka 2012. obavijestila o paketu mjera u korist FIH-a. Odlukom od 29. lipnja 2012. („Odluka o sanaciji i pokretanju postupka") ([3]) Komisija je privremeno odobrila te mjere ([4]) i utvrdila da su one spojive s unutarnjim tržištem.

(3) Istom je odlukom Komisija pokrenula postupak utvrđen člankom 108. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Ugovor") zbog zabrinutosti u pogledu prikladnosti tih mjera, ograničavanja potpore na najnižu potrebnu razinu i vlastitog doprinosa banke, osobito u smislu potencijalno niske naknade mjera koje se odnose na imovinu umanjene vrijednosti, a odobrene su u korist FIH-a.

(4) FIH je 2. srpnja 2012. izvršio povrat kapitala u iznosu od 1,9 milijardi DKK koji je dobio 2009. na temelju danskog Zakona o državnim dokapitalizacijama ([5]).

(5) U skladu s Odlukom o sanaciji i pokretanju postupka Danska je 4. siječnja 2013. ([6]) dostavila plan restrukturiranja, koji je naknadno izmijenila. Danska je 24. lipnja 2013. dostavila završnu verziju tog plana („plan restrukturiranja").

(6) Danska je 3. veljače 2014. dostavila pismo namjere kojim su utvrđeni uvjeti za restrukturiranje FIH-a na čiju se provedbu Danska obvezala („obveze").

([1]) SL C 359, 21.11.2012., str. 1.

([2]) „Zakon o državnim dokapitalizacijama" (dan. *lov om statsligt kapitalindskud*) znači Zakon br. 67 od 3. veljače 2009. i izvršni nalozi koji su izdani na temelju njega. Zakon je odobren Odlukom Komisije od 3. veljače 2009. (SL C 50, 3.3.2009., str. 4.).

([3]) Odluka Komisije od 29. lipnja 2012. u predmetu SA.34445 (2012/C) (ex 2012/N) (SL C 359, 21.11.2012., str. 1.).

([4]) Te su mjere potpore detaljno opisane u uvodnim izjavama od 10. do 23. Odluke o sanaciji i pokretanju postupka.

([5]) Vidjeti uvodnu izjavu 1.

([6]) Plan je naknadno izmijenjen.

(7) Danska tijela dostavila su dodatne informacije tijekom razdoblja od 30. lipnja 2012. do 3. veljače 2014.

(8) Komisija je 11. ožujka 2014. donijela odluku ([7]) kojom je utvrdila da mjere u korist FIH-a čine državnu potporu koja je bila spojiva s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora s obzirom na plan restrukturiranja i preuzete obveze („Odluka iz 2014.").

(9) FIH i njegovo matično društvo FIH Holding A/S („FIH Holding") podnijeli su 24. svibnja 2014. zahtjev za poništenje Odluke iz 2014. Na temelju njihova zahtjeva, ([8]) Opći sud Europske unije poništio je Odluku iz 2014. presudom od 15. rujna 2016. Presuda Općeg suda ukinuta je u žalbenom postupku presudom Suda od 6. ožujka 2018. ([9]) te je predmet vraćen Općem sudu na ponovno odlučivanje. Opći sud Europske unije donio je 19. rujna 2019. presudu ([10]) u kojoj je utvrdio da je Komisija pri izračunu iznosa otpisa kapitala proizašlog iz prijenosa imovine na FSC koristila pogrešan iznos. Iako su FIH i dansko tijelo za financijski nadzor prethodno koristili taj pogrešan iznos, on je naknadno ispravljen s iznosa od 375 milijuna DKK na iznos od 275 milijuna DKK ([11]). Stoga je Opći sud poništio Odluku iz 2014. Slijedom toga bilo je potrebno nastaviti ispitni postupak pokrenut Odlukom o sanaciji i pokretanju postupka kako bi se u obzir uzeo ishod tog sudskog postupka u skladu s člankom 266. Ugovora te Komisija mora donijeti novu odluku kojom se okončava ispitni postupak i uklanjaju prethodno navedene nepravilnosti.

(10) U okviru nastavljenog formalnog ispitnog postupka danska tijela dostavila su dodatne informacije u dopisu od 13. siječnja 2020. Danska tijela u tom su dopisu potvrdila i da, iako su sve obveze koje su preuzela 3. veljače 2014. (vidjeti uvodnu izjavu 6.) izvršene ili više nisu relevantne, danska tijela neće poništiti provedene obveze. Na temelju tog novog podneska danskih tijela Komisija ovom Odlukom može okončati formalni ispitni postupak.

(11) Danska zbog hitnosti iznimno prihvaća donošenje ove Odluke na engleskom jeziku ([12]).

2. **OPIS**

2.1. **Korisnik**

(12) FIH je društvo s ograničenom odgovornošću koje je u trenutku donošenja Odluke iz 2014. bilo uređeno danskim zakonodavstvom u području bankarstva i pod nadzorom danskog Tijela za financijski nadzor („FSA"). Osnovano je 1958., a njegovo se sjedište nalazi u Kopenhagenu, u Danskoj. U potpunosti je u vlasništvu društva FIH Holding.

(13) Grupa FIH sastoji se od društva FIH Holding te banke FIH Erhvervsbank i njezinih društava kćeri koja su u potpunosti u njezinu vlasništvu. Ta su društva kćeri, prema stanju od 31. prosinca 2012., bila društva FIH Partners A/S (koje uključuje djelatnost financiranja poslovnih subjekata), FIH Kapital Bank A/S ([13]), FIH Realkredit A/S, koje je bilo institucija za stambeno kreditiranje ([14]), i FIH Leasing og Finans A/S. FIH-ove djelatnosti uključivale su tri segmenta: bankarstvo ([15]), tržišta ([16]) i financiranje poslovnih subjekata ([17]).

([7]) Odluka Komisije 2014/884/EU od 11. ožujka 2014. o državnoj potpori SA.34445 (12/C) koju je provela Danska za prijenos imovine vezane uz nekretnine s FIH-a na FSC (SL L 357, 12.12.2014., str. 89.).

([8]) Presuda Općeg suda od 15. rujna 2016. u predmetu T-386/14, ECLI:EU:T:2016:474.

([9]) Presuda Suda od 6. ožujka 2018. u predmetu C-579/16 P, ECLI:EU:C:2018:159.

([10]) Presuda Općeg suda od 19. rujna 2019. u predmetu T-386/14 RENV, ECLI:EU:T:2019:623.

([11]) Za dodatne pojedinosti vidjeti uvodne izjave 120. i 121.

([12]) Izjava o jeziku dostavljena je 13. siječnja 2020.

([13]) FIH se 23. kolovoza 2013. spojio s bankom FIH Erhvervsbank A/S kao društvom preuzimateljem.

([14]) Likvidirano je 2013., vidjeti uvodnu izjavu 64.

([15]) Bankarstvo se prvotno sastojalo od: 1. poslovanja s poslovnim subjektima u čijoj su nadležnosti FIH-ove djelatnosti pozajmljivanja, osobito malim i srednjim poduzećima; 2. financiranja preuzimanja kojim se osigurava strukturno financiranje spajanja i preuzimanja na skandinavskom tržištu; i 3. financiranja nekretnina kojim se osiguravaju kapital i savjetodavne usluge ulagačima u nekretnine. Prema stanju na datum donošenja Odluke iz 2014., FIH se više nije bavio financiranjem nekretnina, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 43.

([16]) Segment tržišta pružao je usluge financijskog savjetovanja velikim i srednjim poduzećima, primjerice, u pogledu upravljanja rizikom, upravljanja obvezama i strukture kapitala. Segment tržišta bio je odgovoran i za obavljanje trgovanja i odnose s klijentima u području kamata, deviznog poslovanja i tržišta vrijednosnih papira.

([17]) Segment financiranja poslovnih subjekata pružao je usluge financijskog savjetovanja pri spajanjima i preuzimanjima, privatizacijama i dokapitalizacijama itd.

(14) Društvo FIH Holding od 31. prosinca 2012. u vlasništvu je Danskoga dopunskog mirovinskog fonda tržišta rada u čijem je vlasništvu 48,8 % dionica društva FIH Holding, društva PF I A/S ([18]) u čijem je vlasništvu 48,8 % dionica te Izvršnog odbora i izvršnih zaposlenika u čijem je vlasništvu 2,3 % dionica, dok društvo FIH Holding u svojem vlasništvu ima 0,1 % dionica.

(15) Na kraju 2011. vrijednost bilance grupe FIH iznosila je 84,16 milijardi DKK (11,28 milijardi EUR), dok je ukupna stopa kapitala ([19]) iznosila 17,8 % te se do 31. prosinca 2012. povećala na 21,2 %. Vrijednost FIH-ove bilance na dan 31. prosinca 2012. iznosila je 60,76 milijardi DKK (8,1 milijardu EUR) ([20]), a rizikom ponderirana imovina iznosila je 29,84 milijarde DKK (3,98 milijardi EUR).

(16) FIH je bio specijalizirana banka u tržišnoj niši srednjoročnog financiranja te savjetovanja u pogledu upravljanja rizikom i pružanja usluga financiranja danskih poslovnih subjekata čija je vrijednost bilance premašivala 10 milijuna DKK (1,34 milijuna EUR). Prvotno je FIH-ova bankarska djelatnost uključivala tri segmenta: financiranje nekretnina, financiranje preuzimanja i poslovanje s poslovnim subjektima.

(17) FIH je u vrijeme donošenja Odluke o sanaciji i pokretanju postupka bio šesta najveća banka u Danskoj u smislu obrtnog kapitala ([21]), s više od 2 000 klijenata na razini grupe. FIH-ov tržišni udio u pozajmljivanju banaka i hipotekarnih banaka u to je vrijeme bio procijenjen na 1,7 %. U pozajmljivanju malim, srednjim i velikim poduzećima njegov je tržišni udio iznosio 2,5 %. U lipnju 2012. FIH je imao tržišni udio od 2,1 % ukupnog tržišta pozajmljivanja poslovnim subjektima (banke i hipotekarne banke).

(18) Grupa FIH imala je loše rezultate poslovanja u godinama koje su prethodile donošenju Odluke iz 2014. Dana 25. lipnja 2009. podnijela je prijavu za danski sustav dokapitalizacije ([22]), a 30. lipnja 2009. od države je radi dokapitalizacije dobila iznos od 1,9 milijardi DKK kao osnovni hibridni kapital u obliku kreditnog pisma. Kupon tog pisma iznosio je 11,46 % godišnje. Tijekom cijele 2009. grupa FIH iskazivala je gubitak prije oporezivanja u iznosu od 148 milijuna DKK (19,9 milijuna EUR).

(19) Iako je grupa FIH 2010. ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 316 milijuna DKK (42,5 milijuna EUR), ta je dobit uglavnom bila posljedica jednokratnih pozitivnih usklađenja po tržišnoj vrijednosti, uključujući nerealizirane dobitke od neizravnih ulaganja. Grupa FIH 2011. iskazala je gubitak prije oporezivanja u iznosu od 1,27 milijardi DKK (170 milijuna EUR) zbog troškova umanjenja vrijednosti po kreditima i negativnih prilagodbi tržišne vrijednosti. Na dan 31. prosinca 2012. ostvarila je gubitak prije oporezivanja u iznosu od 47 milijuna DKK (6,4 milijuna EUR). Za kraj 2013. bila je predviđena dobit prije oporezivanja u iznosu od 95 milijuna DKK (12,8 milijuna EUR). Neto dobit prije oporezivanja u trećem tromjesečju 2013. od neprekinutog poslovanja iznosila je 23,2 milijuna DKK (3,09 milijuna EUR). FIH je 2012. iskazao gubitak nakon oporezivanja od ukupnog poslovanja u iznosu od 20,1 milijun DKK (2,71 milijun EUR).

(20) Agencija Moody's snizila je 2009. i 2010. FIH-ov rejting s A2 na Baa3. Vlasnici FIH-a (islandsko Tijelo za financijski nadzor i Islandska središnja banka) ([23]) pristali su 2010. prodati svoje udjele u FIH-u sadašnjim vlasnicima. Od novih su se vlasnika očekivala znatna poboljšanja FIH-ova kreditnog rejtinga s obzirom na to da je agencija Moody's prijašnjeg vlasnika, banku Kaupthing Bank hf, smatrala dvojbenim. Međutim, uglavnom zbog okolnosti specifičnih za FIH, kao što su refinanciranje izdanja obveznica s državnim jamstvom, kreditna kvaliteta i izloženost nekretninskom sektoru, agencija Moody's 2011. dodatno je snizila FIH-ov rejting na B1 s negativnim izgledima.

([18]) PF I A/S holding je za upravljanje vlasničkim udjelima društva FIH Holding u društvima PFA Pension, Folksam Ömsesidig Livsförsäkring/Folksam Ömsesidig Sakförsäkring i C.P. Dyvig & Co A/S.

([19]) U planu restrukturiranja upotrebljava se pojam „stopa solventnosti". Međutim, pojam „stopa solventnosti" u financijskom izvještavanju znači stopa dobiti društva nakon oporezivanja i amortizacije u odnosu na ukupne obveze. Njome se stoga mjeri sposobnost društva za podmirenje vlastitih dugovanja. Njome se iskazuje iznos prihoda društva nakon oporezivanja, bez obračunavanja negotovinskih amortizacijskih rashoda, u usporedbi s njegovim ukupnim dugovanjima. Ona isto tako predstavlja ocjenu vjerojatnosti nastavka porasta dugovanja društva. Zato se za slučajeve u kojima se u planu restrukturiranja upotrebljava taj pojam u ovoj Odluci navodi pojam „ukupna stopa kapitala", odnosno stopa ukupnog kapitala banke u odnosu na ukupnu rizikom ponderiranu imovinu.

([20]) Devizni tečaj od 31. prosinca 2012.: 1 EUR = 7,4610 DKK (ESB).

([21]) Obrtni kapital definira se kao zbroj depozita, izdanih obveznica, podređenog duga i kapitala.

([22]) Vidjeti bilješku 2.

([23]) Prethodni vlasnik, islandska banka Kaupthing Bank hf, koja je 2008. pokrenula postupak likvidacije, ponudio je grupu FIH na prodaju 2010.

(21) Snižavanje rejtinga 2011. bilo je u skladu s ondašnjim tržišnim cijenama FIH-ovih obveznica koje nisu imale koristi od državnog jamstva: cijena FIH-ova dvogodišnjeg do četverogodišnjeg duga određena je uz maržu od 600–700 baznih bodova u usporedbi sa *swapom* vezanim uz EURIBOR s istim dospijećem.

2.2. **Događaji koji su potaknuli mjere potpore**

(22) FIH je 2011. i 2012. očekivao poteškoće u pogledu duga s dospijećem 2012. i 2013. Posljedični izazov u pogledu financiranja uglavnom je bio posljedica smanjenja FIH-ova kreditnog rejtinga i promijenjenih uvjeta na tržištu kapitala ([24]). FIH je u srpnju 2009. već bio primio pomoć za likvidnost u obliku državnog jamstva u iznosu od 50 milijardi DKK (6,31 milijarda EUR), koju je iskoristio u cijelosti. Država ga je dokapitalizirala i iznosom od 1,9 milijardi DKK (255 milijuna EUR) osnovnog hibridnog kapitala na temelju danskog sustava jamstva. FIH je od 31. prosinca 2011. imatelj obveznica s državnim jamstvom u iznosu od 41,7 milijardi DKK (5,56 milijardi EUR) što je činilo 49,94 % vrijednosti bilance banke.

(23) Zbog obveznica s državnim jamstvom s dospijećem 2012. i 2013. FIH se suočio s problemom financiranja. FSA je u drugoj polovini 2011. procijenio da postoji razmjerno velik rizik da FIH neće moći ispunjavati zahtjeve u pogledu likvidnosti u sljedećih od 12 do 18 mjeseci, što je posljedica očekivane nemogućnosti njegova financiranja na otvorenim tržištima.

(24) Kako bi riješio te nastale probleme u pogledu likvidnosti, FIH je trebao izvršiti znatno smanjenje vrijednosti bilance.

2.3. **Mjere potpore**

(25) Kako bi riješila probleme u pogledu likvidnosti s kojima se FIH trebao suočiti, Danska je u srpnju 2012. predložila složenu mjeru koja se odnosi na imovinu umanjene vrijednosti za prijenos FIH-ove problematične imovine od financiranja nekretnina na novo društvo kći društva FIH Holding („Newco”). Danska se istodobno obvezala osigurati financiranje i dokapitalizaciju društva Newco u slučaju potrebe.

(26) „Mjere” ([25]) su uključivale dvije faze sporazuma o kupoprodaji udjela ([26]) i nekoliko pratećih sporazuma na temelju kojih je imovina grupe FIH u iznosu od približno 17,1 milijardu DKK (2,3 milijarde EUR, odnosno 28 % FIH-ove ukupne imovine u trenutku prijenosa) prenesena na Newco. Potom je dansko Društvo za financijsku stabilnost („FSC”) ([27]) kupilo društvo Newco ([28]), nakon čega je ono uredno likvidirano na temelju odobrenoga danskog sustava likvidacija ([29]), u skladu s načelima sustava ([30]). Očekivalo se da će postupak likvidacije trajati do 31. prosinca 2016., uz moguće produljenje njegova dovršetka do 31. prosinca 2019. FSC je mogao financirati gotovo cijeli iznos kapitala od 2 milijarde DKK za kupnju društva Newco prijevremenim otkupom kreditnog pisma osnovnoga hibridnog kapitala u iznosu od 1,9 milijardi DKK, koje je država dodijelila FIH-u ([31]) 2009. FSA je 2. srpnja 2012. odobrio FIH-ov otkup iznosa državne dokapitalizacije na temelju analize solventnosti i likvidnosti koja je uključivala mjeru za prijenos imovine. ([32])

([24]) Vidjeti uvodnu izjavu 20.

([25]) Vidjeti bilješku 4. Te su mjere podrobnije opisane u uvodnim izjavama od 27. do 33.

([26]) Memorandum o zaključenju između FIH-a i FSC-a od 2. srpnja 2012.

([27]) FSC je subjekt posebne namjene u vlasništvu danske države koji provodi razne mjere koje uključuju upotrebu državnih resursa za financijske institucije u kontekstu financijske krize.

([28]) Nakon što ga je preuzeo FSC, društvo Newco preimenovano je u „FS Property Finance A/S”, ali i dalje se nalazilo na istoj adresi kao i FIH-ovo sjedište.

([29]) Vidjeti Odluku N 407/2010 od 30.9.2010. (SL C 312, 17.11.2010., str. 7.); Odluku SA.31938 (N 537/2010) od 7.12.2010. (SL C 117, 15.2.2011., str. 2.); Odluku SA.33001 (2011/N) – dio A od 28.6.2011. (SL C 237, 13.8.2011., str. 2.); Odluku SA.33001 (2011/N) – dio B od 1.8.2011. (SL C 271, 14.9.2011., str. 4.); Odluku SA.33757 (2011/N) od 9.12.2011. (SL C 22, 27.1.2012., str. 5.); i Odluku SA.34227 (2012/N) od 17.2.2012. (SL C 128, 3.5.2012., str. 1.), kao i Odluku SA.33639 (2011/N) – Potpora za sanaciju banke Max Bank od 7.10.2011. (SL C 343, 23.11.2011., str. 13.).

([30]) Cilj je sustava očuvanje vrijednosti u bankama koje propadaju kontroliranom likvidacijom na osnovi vremenske neograničenosti poslovanja, umjesto da se nad njima otvori stečajni postupak. Prema prvotnom sustavu, imatelji dionica i određenih obveznica banke koja propada u potpunosti se brišu. Imovina i preostale obveze prenose se na FSC kao državno društvo za likvidaciju. Imovina koju je moguće prodati prodaje se ulagačima, dok se preostala imovina smanjuje. Prihodi od prodaje i smanjenja imovine upotrebljavaju se za naknadu vjerovnicima (imatelji nadređenih obveznica i deponenti).

([31]) Vidjeti uvodne izjave 1. i 4.

([32]) Potvrđeno FSA-ovim dopisom od 18. travnja 2013., koji je dostavljen Komisiji elektroničkom poštom 29. travnja 2013.

(27) U prvoj fazi došlo je do razdvajanja imovine i obveza banaka FIH Erhvervsbank i FIH Kapital Bank A/S u društvo Newco, novo društvo kćer u vlasništvu društva FIH Holding. Imovina koja je prenesena u društvo Newco bili su hipotekarni krediti i vrijednosni papiri u iznosu od 15,2 milijarde DKK (2,1 milijarda EUR) i izvedenice u iznosu od 1,6 milijardi DKK (215 milijuna EUR). Prvotne obveze društva Newco uključivale su dva kredita (prvi kredit i drugi kredit) uz preostali dio kapitala od 2 milijarde DKK.

(28) Prvi kredit bio je kredit u iznosu od 1,65 milijardi DKK (221 milijun EUR) za apsorbiranje gubitka koji je FIH odobrio društvu Newco. Taj bi kredit otplatilo društvo Newco samo ako bi u postupku likvidacije imovine prenesene na društvo Newco bili ostvareni prihodi veći od FSC-ove kupoprodajne cijene od 2 milijarde DKK (268 milijuna EUR). Kao naknadu za prvi kredit društvo Newco trebalo je platiti kamate na petogodišnje danske državne obveznice uvećane za 1,15 % ([33]).

(29) Drugi kredit bio je kredit u iznosu od 13,45 milijardi DKK (1,8 milijardi EUR) koji je banka FIH Erhvervsbank odobrila društvu Newco. Kao naknadu za drugi kredit društvo Newco trebalo je FIH-u platiti iznos u visini tromjesečnog CIBOR-a za DKK uvećan za 1,12 %. Dospijeće drugog kredita podudaralo se s dospijećem kredita koje je FIH ranije izdao na temelju državnog jamstva. Stoga su drugi kredit i ti pripadajući krediti u potpunosti dospjeli sredinom 2013. te je sporazumom dogovoreno da će FIH, s obzirom na to da je društvo Newco otplatilo kredite FIH-u, otplatiti nedospjele kredite za koje je jamčila država. S obzirom na to da je društvo Newco FIH-u otplatilo zamišljeni iznos drugog kredita, FSC je društvu Newco osigurao financiranje u iznosima potrebnima za refinanciranje imovine društva Newco.

(30) U drugoj fazi, koja je izvršena neposredno nakon dovršetka prve faze, FSC je od društva FIH Holding kupio sve udjele u društvu Newco. Cijena koju je FSC prvotno platio ([34]) društvu FIH Holding za društvo Newco bio je temeljni kapital (neto vrijednost) na dan 1. siječnja 2012., koji je iznosio 2 milijarde DKK.

(31) Društvo FIH Holding moglo je potom upotrijebiti novčana sredstva za trenutačnu likvidnost za otplatu dijela duga za koji je država izdala jamstva. Istodobno, zbog prijenosa imovine hipotekarni su krediti zamijenjeni kreditima subjektu pod pokroviteljstvom države, čime je FIH-ova rizikom ponderirana imovina smanjena za približno 10 milijardi DKK ([35]).

(32) Osim sporazuma o kupoprodaji udjela, mjere uključuju i nekoliko pratećih sporazuma između društva FIH Holding i FSC-a:

(a) društvo FIH Holding dalo je 1. srpnja 2012. ([36]) FSC-u neograničeno jamstvo u pogledu gubitka kojim jamči da će pri likvidaciji društva Newco FSC-u u potpunosti vratiti sve financiranje i kapital koje je on dao društvu Newco. Naknada za to jamstvo uključena je u varijabilnu kupoprodajnu cijenu sporazuma o kupoprodaji udjela;

(b) FSC se 1. srpnja 2012. obvezao osigurati financiranje društvu Newco po dospijeću drugog kredita (sredinom 2013.). FSC bi ostvario kamate od društva Newco jednake osnovnoj stopi EU-a uvećanoj za 100 baznih bodova. Za provedbu te obveze FSC je društvu Newco osigurao 13 milijardi DKK (1,64 milijarde EUR) kredita za koji neće primiti nikakvu naknadu;

(c) FSC se obvezao financirati i dokapitalizirati društvo Newco u slučaju potrebe prije konačnog postupka likvidacije.

(33) Pri likvidaciji društva Newco FSC je prema sporazumu imao pravo povrata najmanje prvotnog ulaganja od 2 milijarde DKK bez troškova FIH-a i FSC-a tijekom te transakcije. Ako bi u postupku likvidacije bila ostvarena sredstva manja od kupoprodajne cijene od 2 milijarde DKK, FIH bi nadoknadio razliku prvim kreditom, kreditom za apsorbiranje gubitka, odnosno jamstvom. Ako bi u postupku likvidacije bila ostvarena sredstva koja premašuju 1,5 milijardi DKK, dodatnih 25 % većeg iznosa isplatilo bi se FSC-u uz minimalno 2 milijarde DKK koje je trebalo dobiti. Svi dodatni veći iznosi isplatili bi se društvu FIH Holding. U praksi, ako bi konačni prihodi bili manji od 1,5 milijardi DKK, FSC bi dobio 2 milijarde DKK. Ako bi, primjerice, konačni prihodi iznosili 1,9 milijardi DKK, FSC bi dobio 2,1 milijardu DKK.

([33]) Prema sporazumu, društvo Newco bilo je dužno platiti stvarne kamate uvećane za 1,15 % na dvogodišnje, trogodišnje ili petogodišnje danske državne obveznice, ovisno o dospijeću koje je FIH odabrao. Međutim, to su *de facto* postale petogodišnje kamate.

([34]) Kupoprodajna cijena sastojala se od fiksnog iznosa od 2 milijarde DKK i varijabilnog iznosa koji ovisi o konačnoj vrijednosti realizacije društva Newco opisanoj u uvodnoj izjavi 33.

([35]) Potvrđeno dopisom danskog tijela za nadzor FSA od 18. travnja 2009. (vidjeti bilješku 32.).

([36]) Načelni sporazum, kojim su utvrđene brojne pojedinosti sporazuma o kupoprodaji udjela i njegovih pratećih sporazuma, potpisan je 1. ožujka 2012., dok su konačni dokumenti o zaključenju potpisani 1. srpnja 2012.

2.4. **Formalni ispitni postupak**

(34) U Odluci o sanaciji i pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnje u razmjernost mjera, njihovo ograničavanje na najnižu potrebnu razinu, postojanje adekvatnog vlastita doprinosa grupe FIH i postojanje dostatnog ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja.

(35) Uzrok tih sumnji bila je znatna složenost mjera koja se čini pretjeranom za suočavanje s budućim FIH-ovim problemima u pogledu likvidnosti. Osobito je bilo nejasno u kojoj su mjeri razni prateći sporazumi i međupovezanost u formuli za naknadu bili potrebni, adekvatni i dobro usmjereni za potrebe Komunikacije o bankarstvu iz 2008. ([37])

(36) Osim toga, u vrijeme donošenja Odluke o sanaciji i pokretanju postupka FIH je planirao agresivni ulazak na internetsko tržište maloprodajnih depozita preuzimanjem „vodeće uloge" u pogledu cijena. Ulazak na to tržište bio je ključna sastavnica FIH-ove strategije rješavanja problema financiranja.

(37) Nadalje, nije bilo vjerojatno da će predložena naknada koju FSC treba platiti za prijenos imovine i obveza biti u skladu s razinom naknade iz točke 21. Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti ([38]) prema kojoj bi banke u najvećoj mjeri trebale snositi gubitke povezane s imovinom umanjene vrijednosti. Točkom 21. zahtijeva se pravilna naknada države za sve mjere za otpis imovine radi osiguranja jednake odgovornosti dioničara i raspodjele tereta neovisno o odabranom modelu.

3. **RESTRUKTURIRANJE**

3.1. **Plan restrukturiranja**

(38) Danska je 24. lipnja 2013. izložila konačnu ažuriranu verziju plana restrukturiranja grupe FIH za razdoblje od 2012. do 2016. Plan je uključivao najbolji i najgori mogući scenarij ([39]) u cilju dokazivanja FIH-ove sposobnosti povrata dugoročne održivosti, dostatne raspodjele tereta i adekvatnih mjera za otklanjanje problema narušavanja tržišnog natjecanja.

(39) Plan restrukturiranja temeljio se na pretpostavkama u pogledu kretanja rasta bruto domaćeg proizvoda prema projekcijama Međunarodnoga monetarnog fonda, kretanja promjena kratkoročnih i srednjoročnih kamatnih stopa na temelju procjena danskoga Ministarstva gospodarstva i rasta kretanja kratkoročnih kamatnih stopa do 2014. U planu su se iznosile pretpostavke o blagom oporavku rasta bruto domaćeg proizvoda 2013. i kasnije.

(40) U najboljem mogućem scenariju ([40]), očekivalo se stalno poboljšanje FIH-ovih rezultata do 2016. Povrat na normalizirani kapital prije oporezivanja ([41]) na razini grupe planiran je u visini od 10,3 % na dan 31. prosinca 2013., odnosno 11,2 % ([42]) na dan 31. prosinca 2016.

(41) Najgori mogući scenarij ([43]) temeljio se na manje povoljnim tržišnim pretpostavkama koje uključuju, među ostalim, pogoršanje tržišnih uvjeta za financiranje za banke u smislu obujma i cijene, smanjenu potražnju za kreditima i uslugama savjetovanja, nepovoljna kretanja deviznih tečajeva, kamatnih stopa itd. te zadržavanje troškova umanjenja vrijednosti iznad povijesnih razina tijekom poslovnog ciklusa. Prema FIH-ovim procjenama posljedica bi svih tih kretanja zajedno bio povrat na normalizirani kapital prije oporezivanja na razini grupe od u visini od 0,9 % na dan 31. prosinca 2013., odnosno 2,0 % na dan 31. prosinca 2016.

([37]) Komunikacija o primjeni pravila o državnim potporama na mjere u pogledu financijskih institucija u kontekstu trenutačne svjetske financijske krize (SL C 270, 25.10.2008., str. 8.).

([38]) Komunikacija Komisije o postupanju s imovinom umanjene vrijednosti u bankarskom sektoru Zajednice (SL C 72, 26.3.2009., str. 1.).

([39]) S različitim sporednim scenarijima.

([40]) Sporedni scenarij s nižim troškovima umanjenja vrijednosti.

([41]) Izračunano na temelju iznosa kapitala koji odgovara stopi osnovnog kapitala od 16 % s obzirom na pozicije rizika banke i uz pretpostavku nepostojanja učinaka na dobit/gubitak.

([42]) Valja napomenuti da bi zbog pretpostavke o povećanju neto troška u 2013. u iznosu od 310,25 milijuna DKK uplatom u skladu s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti uvećanom za kamate i 61,7 milijuna DKK povrata administrativne naknade (vidjeti više u uvodnoj izjavi 124.), iznos neto dobiti i gubitka banke u 2013. vjerojatno bio negativan prema oba scenarija. FIH je u prosincu 2013. uglavnom ublažio taj učinak mjerom za upravljanje likvidnošću. Učinak u 2016. bio bi zanemariv jer su iznosi navedeni kao „normalizirani" povrat na kapital.

([43]) Sporedni scenarij s visokim troškovima umanjenja vrijednosti.

(42) U oba se slučaja radilo o relativno niskoj razini povrata na kapital koja je uglavnom bila posljedica zabrane isplata dividende i kupona predviđenih obvezama koje je Danska preuzela u kontekstu ispitnog postupka u pogledu državne potpore. Grupa FIH bi, kao posljedicu tih obveza, zadržala dobit do kraja razdoblja restrukturiranja i namire mjera.

(43) Prvotno je FIH-ova bankarska djelatnost uključivala tri segmenta: financiranje nekretnina, financiranje preuzimanja i poslovanje s poslovnim subjektima. Poslovni segment financiranja nekretnina ukinut je u okviru restrukturiranja FIH-a jer su krediti unutar njega prodani FSC-u 2012. Osim toga, krediti u segmentu financiranja preuzimanja postupno bi se ukidali. Stoga bi poslovanje s poslovnim subjektima bilo jedina poslovna jedinica čije bi se poslovanje nastavilo. Od ožujka 2013. broj zaposlenika u punom radnom vremenu smanjen je s 356 na 214.

(44) Prema planu restrukturiranja, vrijednost bilance trebalo je smanjiti na 27,68 milijardi DKK (3,74 milijarde EUR) do 31. prosinca 2013. FIH je na dan 31. prosinca 2016. planirao ukupnu stopu kapitala od 19,6 %.

(45) Očekivalo se da će zakonska stopa likvidnosti ([44]), koja je 31. prosinca 2012. iznosila 214 %, na dan 31. prosinca 2013. iznositi 239,7 %.

(46) Tijekom razdoblja restrukturiranja očekivalo se da će ukupna stopa kapitala iznositi 19,6 %, a zakonska stopa likvidnosti 175 %, što bi bilo znatno više od regulatornih zahtjeva.

(47) Prema najboljem mogućem scenariju ([45]), povrat prije oporezivanja na takozvani normalizirani kapital ([46]) u planu restrukturiranja planiran je u visini od 9 % na dan 31. prosinca 2013. i 10,1 % na dan 31. prosinca 2016. U najgorem mogućem scenariju ti su iznosi bili 0,9 % odnosno 4,7 % ([47]).

(48) Položaj banke znatno se poboljšao od sredine 2011. kad je FSA predviđao da će se FIH suočiti s velikim potrebama u pogledu likvidnosti koje neće moći zadovoljiti. FIH je otplatio preostale nedospjele obveznice s državnim jamstvom pa je stoga problem refinanciranja riješen do 13. lipnja 2013. Osim toga, FIH je 2. srpnja 2013. otkupio državni osnovni hibridni kapital.

(49) U trenutku donošenja Odluke iz 2014. FIH nije imao nikakvih problema s ispunjavanjem regulatornih zahtjeva u pogledu solventnosti ili likvidnosti.

3.2. **Mjere koje je Danska poduzela radi otklanjanja sumnji koje je iznijela Komisija**

(50) Kako bi otklonile sumnje koje je Komisija iznijela u kontekstu Odluke o sanaciji i pokretanju postupka, Danska i grupa FIH poduzele su niz mjera.

(51) FIH je izvršio „jednokratnu" uplatu u korist FSC-a u iznosu od 310,25 milijuna DKK (39,12 milijuna EUR) s datumom dospijeća 4. prosinca 2013. ([48])

(52) FIH je s datumom dospijeća 18. prosinca 2013. društvu Newco uplatio iznos od 61,7 milijuna DKK u svrhu djelomične otplate naknada koje je primio na temelju sporazuma o administraciji za 2012. te je retroaktivno smanjio naknade za upravljanje za administraciju i zaštitu za 2013. koje je naplaćivao društvu Newco na 0,05 % portfelja nedospjelih kredita.

(53) FIH je smanjio vrijednost ukupne imovine s 109,3 milijarde DKK (14,67 milijardi EUR) na dan 31. prosinca 2010. na 60,8 milijardi DKK (8,16 milijardi EUR) do 31. prosinca 2012., što odgovara smanjenju od 44 %.

([44]) Zakonska stopa likvidnosti definira se kao trenutačna zakonska pozicija likvidnosti u postotku zakonskog zahtjeva u pogledu likvidnosti. Za ispunjavanje zakonskog zahtjeva zahtijevala se stopa od 100 % pa je stoga stopa od 214 % bila više nego dvostruko veća od zakonskog zahtjeva.

([45]) U najboljem mogućem scenariju pretpostavljalo se postojanje nižeg prosječnog troška financiranja i viših prihoda od djelatnosti tržišta i poslovanja s poslovnim subjektima.

([46]) Vidjeti bilješku 41.

([47]) U najgorem mogućem scenariju pretpostavljalo se postojanje znatnih negativnih kretanja na makroekonomskoj razini uz smanjenu potražnju za kreditima i povijesno visoke troškove umanjenja vrijednosti (iako se tijekom razdoblja restrukturiranja očekivalo njihovo smanjenje).

([48]) Na dan 4. prosinca 2013. FIH je FSC-u prebacio iznos od 310,25 milijuna DKK (koji je deponiran 30. rujna 2013.). Osim toga, FIH je prebacio iznos od 6 575 342 DKK. Vidjeti uvodnu izjavu 124.

(54) FIH je dodatno smanjio svoj kreditni portfelj s 58,0 milijardi DKK (7,79 milijardi EUR) na dan 31. prosinca 2010. na 16,2 milijarde DKK (2,17 milijardi EUR) do 31. prosinca 2012., to jest za ukupno 41,8 milijardi DKK, što odgovara smanjenju od 72 %.

(55) Osim toga, FIH je znatno smanjio linije rizika u segmentu tržišta ([49]).

(56) FIH je smanjio broj zaposlenih u punom radnom vremenu s 356 na dan 31. prosinca 2010. na 214 do 31. ožujka 2013., što odgovara smanjenju od 41 %.

(57) Nadalje, FIH je smanjio svoju zemljopisnu prisutnost s obzirom na to da je zatvorio dva od četiriju regionalnih ureda.

3.3. **Obveze koje je predložila Danska**

(58) S obzirom na sumnje koje je Komisija izrazila u Odluci o sanaciji i pokretanju postupka i u cilju osiguranja usklađenosti s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti, osobito u pogledu pravilne naknade mjera za prijenos imovine, Danska je preuzela dodatne obveze koje su navedene u uvodnim izjavama od 59. do 65. U dopisu dostavljenom 13. siječnja 2020. Danska je potvrdila da su sve te obveze izvršene ili više nisu relevantne. Nadalje, Danska se obvezala da neće poništiti izvršene obveze.

(59) FIH će FSC-u jednom godišnje uplaćivati 2,1 milijun DKK (0,3 milijuna EUR) od 30. rujna 2014. do konačne namire transakcije plaćanjem *pro rata temporis* ACT/ACT-a ([50]) za zadnje razdoblje na dan namire (to može biti do 31. prosinca 2019.). Svi iznosi koje je FIH već platio FSC-u, a koji su viši od tog iznosa u skladu s Odlukom iz 2014. i viši od ukupnog iznosa koji FIH treba platiti na temelju ove Odluke, vratit će se FIH-u bez kamata.

(60) FIH će smanjiti naknade za upravljanje koje je naplaćivao FSC-u ili izvršiti uplatu paušalnog iznosa FSC-u uz sadašnju vrijednost smanjenja ili uplate u iznosu od 143,2 milijuna DKK (19,09 milijuna EUR).

(61) Kako bi ostvario taj ishod, FIH je uplatio iznos od 61,7 milijuna DKK društvu Newco u svrhu djelomične otplate naknada koje je FIH primio od društva Newco na temelju sporazuma o administraciji za 2012. FIH je snizio i naknade za upravljanje za administraciju i zaštitu koje naplaćuje društvu Newco na 0,05 % portfelja nedospjelih kredita za 2013.

(62) Osim toga, FIH bi od 1. siječnja 2014. snizio naknade za upravljanje za administraciju i zaštitu koje naplaćuje društvu Newco na 0,05 % portfelja nedospjelih kredita godišnje.

(63) FIH bi FSC-u platio dodatnu godišnju naknadu u iznosu od 47,2 milijuna DKK (6,29 milijuna EUR) ako bi FSA promijenio svoje regulatorno stajalište u pogledu kapitalnih zahtjeva na razini holding društva zbog čega FIH-ov regulatorni kreditni kapacitet i dalje ne bi bio ograničen kapitalnom pozicijom društva FIH Holding.

(64) Obvezama je bilo predviđeno i FIH-ovo povlačenje iz određenih područja poslovanja (financiranje nekretnina, vlasnička ulaganja, upravljanje privatnom imovinom), te niz bihevioralnih ograničenja, uključujući zabranu vodeće cijene za depozite, zabranu agresivnih poslovnih praksi i zabranu preuzimanja, kao i likvidacija banke FIH Realkredit A/S koja je bila hipotekarna banka grupe FIH. Banka FIH Realkredit A/S likvidirana je 2013.

(65) Potpuni popis obveza ([51]), kako su ga zadnje ažurirala danska tijela u svojem dopisu od 13. siječnja 2020., naveden je u Prilogu.

4. **STAJALIŠTE DANSKIH TIJELA**

(66) U obavijesti o mjerama koju je Danska dostavila Komisiji njezino je prvotno stajalište ([52]) bilo da je prijenos kapitala društvu Newco uključivao državnu potporu, ali da su sve te potpore spojive s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora.

([49]) Primjerice, smanjenje vrijednosti adherentne riziku s 50 milijuna DKK (6,71 milijun EUR) na dan 31. prosinca 2011. na 35 milijuna DKK (4,7 milijuna EUR) na dan 22. travnja 2013.

([50]) Odnosi se na metodu brojenja dana plaćanja kamata kao stvarnog broja dana u posljednjem razdoblju (od posljednjeg dana plaćanja do sljedećeg) podijeljenog sa stvarnim brojem dana između dvaju uzastopnih 30. rujna.

([51]) Sastoji se od takozvanog „pisma namjere”.

([52]) Obavijest SANI 6783 od 2. ožujka 2012., FIH-ova obavijest Komisiji – završna verzija, odjeljak 3.

(67) U istom je podnesku Danska tvrdila da grupa FIH nije primila državnu potporu jer će FSC za društvo Newco platiti tržišnu cijenu. Iako bez kvantitativnih dokaza za tu tvrdnju upućivanjem na relevantne tržišne podatke ili pojašnjavanjem osnove za troškove transakcije, Danska je naglasila:

(a) da su u tijeku postupci za utvrđivanje tržišne cijene prijenosa;

(b) da je grupa FIH osigurala početno financiranje i jamstva;

(c) da je grupa FIH morala platiti sve troškove transakcije i likvidacije;

(d) da je grupa FIH preuzela dodatne obveze u pogledu prijenosa, osobito obvezu podnošenja poslovnog plana.

(68) Danska je zaključila da FIH neće ostvariti prednost. Kad bi Komisija o tom pitanju zauzela drukčije stajalište, Danska bi izjavila da je sve potpore FIH-u moguće proglasiti spojivima s unutarnjim tržištem jer je mjera predstavljala doprinos restrukturiranju FIH-a u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju ([53]).

(69) Danska je 20. ožujka 2012. dopunila prvotni podnesak prezentacijom ([54]) u kojoj je istaknula da FIH nije zatražio mjere te da je u trenutku zaključenja tih mjera FIH imao druge mogućnosti za razduživanje, što je dokaz za tvrdnju da je transakcija dogovorena po tržišnim uvjetima. Tvrdila je i da su prvotno smanjenje knjigovodstvene vrijednosti imovine u iznosu od 1,4 milijarde DKK i dodatni diskont za prilagodbu rizika u iznosu od 1,3 milijarde DKK u skladu s tržišnom cijenom. Štoviše, svi gubici zarade nakon preuzimanja (engl. *earn-out*) bili bi korigirani varijabilnom formulom sporazuma u kupoprodaji udjela tako da bi se učinkovitim *ex-post* mehanizmom prilagodbe osiguralo određivanje cijena u skladu s tržišnim uvjetima. Danska nije navela ni iznos predloženog diskonta i prilagodbe rizika ni razloge zbog kojih bi oni doveli do tržišne cijene.

(70) U korespondenciji s Komisijom koja je uslijedila ([55]) Danska je tvrdila da je najveći gubitak kojem je FSC bio izložen iznosio 1,05 milijardi DKK, odnosno riječ je o razlici između kredita za apsorbiranje gubitka u iznosu od 1,65 milijardi DKK s jedne strane i zbroja smanjenja knjigovodstvene vrijednosti i iznosa privremene prilagodbe rizika FSC-a koji zajedno iznose 2,7 milijardi DKK, s druge. Tvrdila je i da je došlo do znatnog smanjenja njezina rizika povezanog s FIH-ovim kreditima s državnim jamstvom i FIH-ovom otplatom prethodne dokapitalizacije u iznosu od 1,9 milijardi DKK.

(71) Memorandumom dostavljenim 23. travnja 2012. ([56]) Danska je obavijestila Komisiju da „za sada više neće Komisiji dostavljati daljnje argumente u pogledu primjene načela ulagača u tržišnom gospodarstvu". Istodobno je dostavila neka obrazloženja u pogledu metodologija za procjenu vrijednosti koje je koristio FSC-ov pravni savjetnik.

(72) Potom je Danska 16. svibnja 2012. izjavila da su društvo FIH Holding i FSC dogovorili uvjete transakcije na temelju uobičajenih tržišnih kriterija za podjelu rizika i dobiti te da je transakcija obavljena po tržišnim uvjetima. Tu je izjavu potvrdila FSC-ova računovodstvena tvrtka, KPMG ([57]).

(73) Danska je 7. lipnja 2012. dostavila KPMG-ovo izvješće o ocjeni mjera istovremenim razmatranjem svih elemenata koji čine doprinos. KPMG nije uočio „nikakve razloge za zaključak da uvjeti sporazuma nisu u skladu s rizicima u slučaju FSC-a" navodeći pritom visoku razinu kolaterala, moguću upotrebu pokrivenih obveznica, kredit za apsorbiranje gubitka te zarade nakon preuzimanja u iznosu od 25 % za FSC.

([53]) Komunikacija Komisije od 23. srpnja 2009. o povratu održivosti i ocjeni mjera restrukturiranja financijskog sektora u trenutačnoj krizi prema pravilima o državnim potporama (SL C 195, 19.8.2009., str. 9.).

([54]) Prijenos imovine s FIH-a na FSC koji je Danska dostavila 20. ožujka 2012.

([55]) Elektronička pošta koju je Danska poslala Komisiji 29. ožujka 2012.

([56]) „Odgovori na upitnik od 4. travnja 2012. o FSC-ovoj kupnji udjela od društva FIH Holding" koje je Danska dostavila Komisiji 23. travnja 2012.

([57]) „Izjava – FIH Erhvervsbank", bez datuma, dostavljena Komisiji 16. svibnja 2012.

(74) U svojem odgovoru na pokretanje postupka od 11. rujna 2012. Danska nije izravno osporila stajalište Komisije da mjere čine državnu potporu, već je navela svoje argumente od 29. ožujka 2012. ([58]) tvrdeći da će svi prijenosi iznad tržišne vrijednosti biti nadoknađeni kreditom za apsorbiranje gubitka i jamstvom za prilagodbu cijene koje je dalo društvo FIH Holding. Nadalje, Danska je navela povećanja marže na produljenjima i višu stopu otkupa od očekivane kao primjere kojima potvrđuje to stajalište, ali bez izričite tvrdnje da bi se trebalo primjenjivati načelo subjekta u tržišnom gospodarstvu (engl. *market economy operator principle* – „MEOP") ([59]).

(75) Danska je umjesto toga tvrdila da su mjere bile spojive te navela argumente o tome da su one bile adekvatne, da je potpora bila ograničena na najnižu potrebnu razinu te da je narušavanje tržišnog natjecanja bilo ograničeno ([60]).

(76) Danska tijela podsjetila su i na svoje stajalište iz obavijesti od 23. travnja 2012. o tome da su mjere bile posljedica pregovora između FIH-a i FSC-a ([61]) te su tvrdila da je prema nekim smjernicama iz Komunikacije o bankarstvu ([62]) nužan određeni stupanj složenosti mjera ([63]), osporavajući tvrdnju da bi one zbog složenosti mogle biti neadekvatne.

(77) Kad je Komisija obavijestila Dansku o stručnoj ocjeni tržišne vrijednosti i stvarne ekonomske vrijednosti mjera, Danska je osporila te rezultate i dostavila niz pitanja i obrazloženja u razdoblju od 7. veljače do 11. rujna 2013.

(78) Danska je iznijela primjedbu da je potpora ograničena na najnižu potrebnu razinu ([64]) jer je pretpostavila da vrijednost prijenosa neće premašiti stvarnu ekonomsku vrijednost, ali je dodala da je tu činjenicu moguće utvrditi samo konačnom procjenom vrijednosti Komisije.

(79) Osim aspekata procjene vrijednosti, Danska je naglasila pozitivne učinke prijenosa na FIH-ov regulatorni položaj u skladu s ciljem povrata dugoročne održivosti iz plana restrukturiranja.

(80) Danska je tvrdila i da FIH-ova strategija stjecanja depozita ne ovisi o mjeri državne potpore i ne odaje namjeru „vodeće uloge" u pogledu cijena, već da je ona bitan dio njegove strategije financiranja. Ipak, Danska je, kako bi odagnala sumnje Komisije, preuzela obvezu da će se FIH pridržavati zabrane vodeće cijene.

5. **OCJENA**

5.1. **Postojanje državne potpore**

(81) Prema članku 107. stavku 1. Ugovora državna potpora svaka je potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje državnim sredstvima u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj u mjeri u kojoj to utječe na trgovinu među državama članicama.

(82) Komisija smatra da je mjere u korist FIH-a opisane u uvodnim izjavama od 25. do 33. potrebno razmatrati u paketu. Mjere su dio jedne transakcije jer su njihovi elementi međuovisni (kronološki i strukturno) te su zajednički osmišljene za rješavanje FIH-ova problema s financiranjem.

([58]) Vidjeti bilješku 55. i uvodnu izjavu 70.

([59]) Za potrebe ove Odluke pojam „načelo ulagača u tržišnom gospodarstvu" (engl. *market economy investor principle* – MEIP) jednak je pojmu načela subjekta u tržišnom gospodarstvu (MEOP). Pojam „načelo subjekta u tržišnom gospodarstvu" prihvaćen je kako bi se obuhvatio položaj ulagača i ostalih sudionika na tržištu, kao što su zajmodavci, vjerovnici itd.

([60]) Podnesak od 11. rujna 2012., odjeljci 2., 3. i 4.

([61]) Podnesak od 11. rujna 2012., str. 5.

([62]) Vidjeti bilješku 37.

([63]) Podnesak od 11. rujna 2012., odjeljak 2., str. 5.

([64]) Podnesak od 11. rujna 2012., str. 6.–7.

5.1.1 *Državna sredstva*

(83) Mjere opisane u uvodnim izjavama od 25. do 33. uključuju državna sredstva koje je izravno financirao FSC, društvo u vlasništvu države (putem danskog Ministarstva gospodarstva) odgovorno za osiguranje različitih vrsta mjera danskim bankama u kontekstu financijske krize ([65]). Kao prvo, FSC je osigurao 2 milijarde DKK u novcu za sporazum o kupoprodaji udjela u društvu Newco. Kao drugo, FSC se obvezao financirati imovinu društva Newco dok FIH ne otplati kredite s državnim jamstvom. Ta obveza mogla bi premašiti 13 milijardi DKK. Kao treće, FSC se odlučio odreći iznosa kamata kako bi platio jamstvo društva FIH Holding.

5.1.2 *Postojanje prednosti*

(84) Mjerama opisanima u uvodnim izjavama od 25. do 33. osigurana je prednost jer je njihova posljedica za FIH bila otpis imovine, čime su povećane stope kapitala grupe uz istovremenu mogućnost da banka bolje rješava svoje probleme s financiranjem.

(85) Danska tijela tvrdila su da mjere poštuju načelo subjekta u tržišnom gospodarstvu pa da stoga ne čine državnu potporu grupi FIH.

(86) Komisija će zato ocijeniti ispunjavaju li mjere u korist grupe FIH test načela subjekta u tržišnom gospodarstvu. Testom se ispituje bi li tržišni subjekt sudjelovao u predmetnoj operaciji pod istim uvjetima kao i javni ulagač u trenutku donošenja odluke o stavljanju na raspolaganje javnih sredstava. Ne radi se o državnoj potpori kad se javna sredstva dodjeljuju u okolnostima i pod uvjetima koji odgovaraju tržišnim uvjetima.

(87) U konkretnom slučaju grupe FIH Komisija smatra da je potrebno ispitati: i. je li u početku postojao privatni ulagač koji je bio spreman financirati mjere pod istim uvjetima kao i država članica; ii. ako jest, koliki je povrat ulaganja zahtijevao u usporedbi s povratima za državu; i iii. u izostanku privatnog interesa, koji bi bili očekivani povrat ([66]) i raspodjela mogućih povrata od mjera za državu u usporedbi s povratima koje bi tržišni ulagač očekivao da je poduzeo mjere u uobičajenim uvjetima tržišnog gospodarstva. Prihvati li država te ili bolje uvjete, može se smatrati da su mjere provedene pod tržišnim uvjetima. Točnije, važno je provjeriti ostvaruje li se transakcijom u cijelosti pozitivan novčani tok jer nijedan privatni subjekt kojemu je cilj maksimiziranje dobiti ne bi ušao u operaciju kojom se ostvaruje gubitak.

(88) Najjasniji dokaz da je transakcija u skladu s načelom subjekta u tržišnom gospodarstvu jest taj da uvjeti transakcije ne bi samo bili prihvatljivi hipotetskom subjektu u tržišnom gospodarstvu, već da zapravo takav subjekt već sudjeluje u istom ulaganju pod istim uvjetima kao i država. Prisutnost ostalih ulagača predstavlja referentnu vrijednost za ocjenu Komisije u pogledu primjenjivosti načela subjekta u tržišnom gospodarstvu.

(89) U vrijeme kad je Danska odobravala mjere nijedan sudionik na tržištu nije bio spreman odobriti FIH-u mjere slične onima koje su odobrili subjekti pod kontrolom države. Točnije, ni konzorcij vlasnika ni bilo koja treća strana nisu pokazali nikakvu namjeru da ulože u FIH. Komisija nema osnove za zaključak da bi u tim okolnostima subjekt u tržišnom gospodarstvu bio spreman sudjelovati u tim mjerama. Izostanak privatnog interesa pokazatelj je financijskih poteškoća i slabog položaja banke.

([65]) FSC-ove djelatnosti uređene su Zakonom o financijskoj stabilnosti i Zakonom o financijskom poslovanju te izvršnim nalozima koji su na temelju njih izdani. Osim toga, FSC podliježe posebnim odredbama u pogledu društava u vlasništvu države. U Odluci Komisije NN 51/08 od 10.10.2008. („Sustav jamstva za banke u Danskoj") (SL C 273, 28.10.2008., str. 2.). utvrđeno je da se ostale mjere koje je FSC ranije osigurao mogu pripisati danskoj državi.

([66]) Očekivani povrat od mjera izračunava se na temelju budućeg tijeka novčanih tokova, umanjenog kako bi se dobila neto sadašnja vrijednost (vidjeti uvodne izjave 94. i 95.).

(90) U izostanku subjekta koji bi uložio pod jednakim uvjetima kao i država, mjera i dalje može biti bez elemenata potpore ako bi, u sličnim okolnostima, privatni subjekt odobrio isto financiranje i zatražio povrat barem u visini povrata koji je ostvarila država. Tu je ocjenu u načelu potrebno temeljiti na poslovnom planu u kojemu se uzimaju u obzir dostupne informacije i predvidivi događaji u vrijeme dodjele javnih sredstava i u kojem se nije potrebno pouzdati ni u kakve analize kasnije situacije.

(91) Nadalje, jedna od situacija u kojoj je najteže primijeniti načelo subjekta u tržišnom gospodarstvu jest situacija kad je društvo već korisnik državne potpore. U ovom slučaju FIH je već primio dokapitalizaciju 30. lipnja 2009. koju je otplatio 2. srpnja 2012. Naknada za hibridne instrumente za dokapitalizaciju iznosila je 11,45 %. FIH je sudjelovao i u danskom sustavu jamstva. Iako u ovom slučaju zbog tih činjenica nije isključena primjena načela subjekta u tržišnom gospodarstvu, one su pokazatelj poteškoća s kojima se FIH suočavao te utječu na spremnost privatnih ulagača na ulaganje u mjere. Prethodnom potporom već su narušene gospodarske okolnosti te je stvoren dojam stalne državne potpore. Komisija je pri ocjenjivanju uzela u obzir zamjenu tih prednosti novima.

(92) FSA je smatrao da je FIH u neizvjesnom položaju jer je postojao velik rizik da FIH neće moći ispuniti zakonske zahtjeve u pogledu likvidnosti po isteku duga s državnim jamstvom. Prema tome, zbog te je situacije moglo doći do povlačenja FIH-ove dozvole za pružanje bankovnih usluga ([67]). Stoga FSA-ovo stajalište ide u prilog ocjeni Komisije da nije vjerojatno da bi tržišni subjekt uložio u FIH. Iako je moguće tvrditi da FSA-ovo izvješće nije bilo dostupno javnosti, tržišni subjekt imao bi pristup profilu dospijeća FIH-ova duga s državnim jamstvom zbog čega bi mogao doći do jednakog zaključka.

(93) U izostanku privatnog ulagača Komisija mora, radi daljnje provjere primjenjivosti načela subjekta u tržišnom gospodarstvu, ocijeniti je li ukupni povrat od mjera u korist FIH-a jednak očekivanom povratu koji bi hipotetski privatni ulagač zatražio prije ulaganja ili veći od njega. Očekivani povrat od mjera ovisi o budućem tijeku prihoda od novčanih tokova koji je do današnjeg dana potrebno umanjiti kako bi se izračunala njegova neto sadašnja vrijednost s pomoću odgovarajuće diskontne stope.

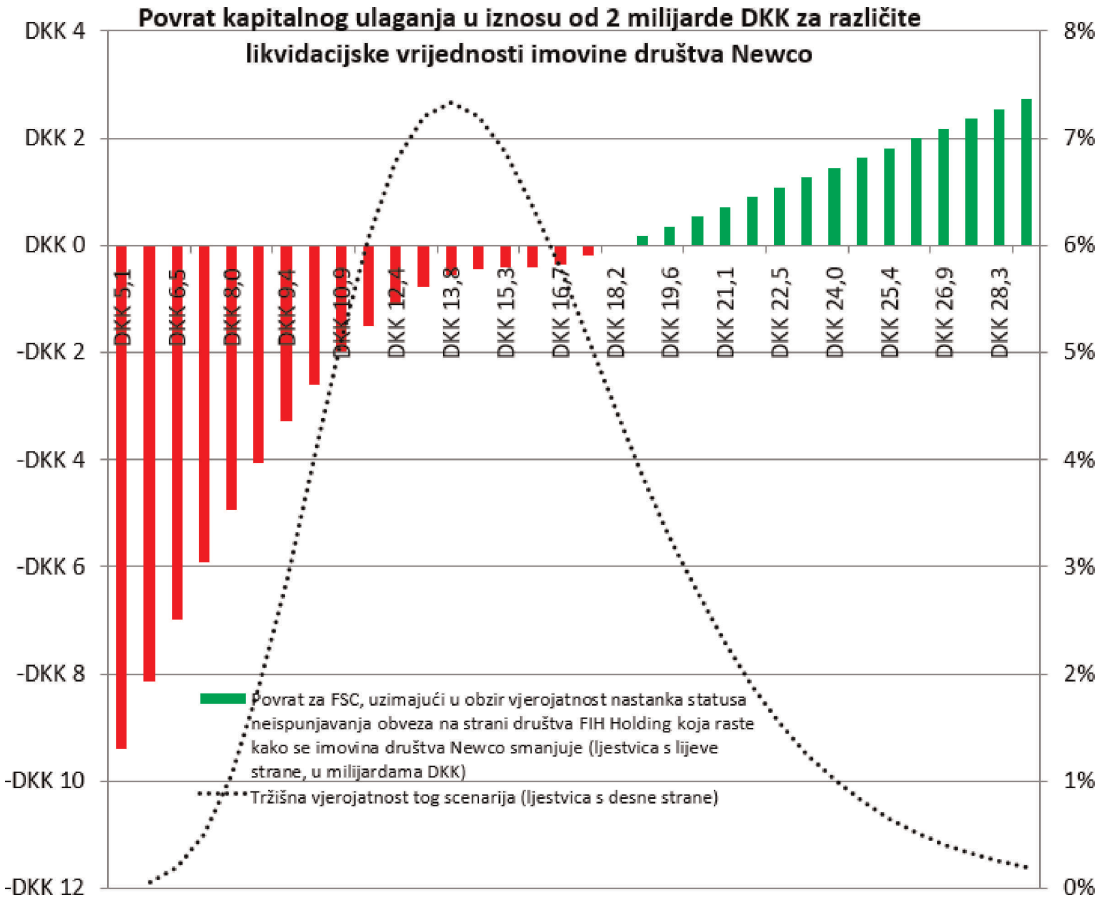
(94) Oslanjajući se na stručne savjete Komisija je procijenila tržišnu vrijednost imovine društva Newco i izradila model očekivanog povrata za FSC za cjelokupnu raspodjelu likvidacijske vrijednosti kapitala društva Newco. Na taj je način uzela u obzir sve elemente sporazuma o kupoprodaji udjela, kao što su neto likvidacijska vrijednost, prihodi i rashodi koje su ostvarili FSC i grupa FIH te prilagodba kupoprodajne cijene koja je uključivala kredit za apsorbiranje gubitka. Primjena modela raspodjele nužna je za izračun neto sadašnje vrijednosti koristi koje proizlaze iz sudjelovanja u porastu vrijednosti kapitala od 25 % i negativnih učinaka kombinacije velikih gubitaka imovine u društvu Newco i neispunjavanja obveza društva FIH Holding u slučaju ostvarenja takvog scenarija ([68]).

([67]) FSA-ova obavijest o banci FIH Erhvervsbank A/S od 16. svibnja 2012., koja je dostavljena Komisiji.

([68]) Ta je pojava na financijskim tržištima poznata kao „rizik pogrešnog puta”. Komisija je, slijedeći stručne savjete, pretpostavila prosječni očekivani kumulativni gubitak od 16 %. Međutim, on je raspodijeljen linearno na negativne povrate tako da je očekivani gubitak od 91 % primijenjen u graničnom slučaju devalvacije imovinskog portfelja na samo 5,1 milijardu DKK, dok u slučaju pozitivnog povrata očekivanog gubitka nema.

Grafikon

Neto sadašnja vrijednost mjere za FSC

(95) U grafikonu je navedena neto sadašnja vrijednost sporazuma o kupoprodaji udjela za različite likvidacijske vrijednosti imovine društva Newco (od 5,1 milijarde DKK do 28,3 milijarde DKK). Vjerojatnost svakog scenarija navedena je točkastom linijom uz desnu ljestvicu (od 0,1 % do 7,5 %). U slučaju najizglednijih scenarija povrat je neznatno negativan.

(96) Nadalje, na grafikonu se vidi da je ukupna vjerojatnošću ponderirana prosječna neto sadašnja vrijednost operacije sporazuma o kupoprodaji udjela isto tako bila negativna. Stručni izračun pokazuje da je ona iznosila 726 milijuna DKK. Posljedično, od sporazuma o kupoprodaji udjela ostvarivao se gubitak umjesto dobiti. Subjekt u tržišnom gospodarstvu zatražio bi naknadu za kapital od najmanje 10 % ([69]) godišnje za slično ulaganje u iznosu od 2 milijarde DKK od kojeg bi ostvario približno 1,33 milijarde DKK tijekom sedmogodišnjeg postojanja društva Newco. Komisija stoga zaključuje da nijedan subjekt u tržišnom gospodarstvu ne bi bio spreman uložiti pod uvjetima jednakima uvjetima sporazuma o kupoprodaji udjela. Posljedično, mjere nisu u skladu s načelom subjekta u tržišnom gospodarstvu. ([70])

([69]) Komisija kao dokaz navodi činjenicu da u kriznim okolnostima razine naknade na tržištu dokapitalizacije mogu lako premašiti 15 % (J.P. Morgan, European Credit Research, 27. listopada 2008. i podaci banke Merrill Lynch o osnovnom dugu nominiranom u eurima za institucije za investicijski rejting). FIH je 2009. mogla dokapitalizirati samo danska država uz plaćanje kupona u iznosu od 11,45 %. Naposljetku, početkom ožujka 2012., u trenutku potpisivanja sporazuma o kupoprodaji udjela, FIH-ov nadređeni neosigurani dug, kao što je ISIN XS0259416757, s godišnjim kuponom od 4,91 % i dospijećem 2021., ponuđen je na tržištu po 67 % nominalne vrijednosti, uz očekivani prinos veći od 10,50 %. Stoga je logično pretpostaviti da bi se za kapital s podređenom kreditnom pozicijom zahtijevao znatno veći povrat za tržišnog ulagača.

([70]) Nedostatak usklađenosti s tržišnim ponašanjem utvrđuje se čak i bez uzimanja u obzir ostalih elemenata koji su dio sporazuma o zaključenju, kao što su trošak izvornog financiranja društva Newco i kredita za apsorbiranje gubitka te administrativne naknade koje su se plaćale FIH-u za upravljanje imovinom i zaštitu, koji se pridodaju ukupnom iznosu potpore u uvodnim izjavama od 106. do 109.

(97) Potrebno je naglasiti da je u izračunu navedenom u uvodnim izjavama od 94. do 96. Komisija uzela u obzir korespondenciju s Danskom od 7. veljače i 11. ožujka 2013., kao i naknadnu korespondenciju ([71]), u kojoj je Danska dostavila ranije neotkrivene informacije kao što su posebna tumačenja sastavnica varijabilne kupoprodajne cijene, referentni datum podnesenih dokumenata o kreditnoj izloženosti koji su odvojeni za prijenos s FIH-a na društvo Newco, kretanje kreditne kvalitete portfelja u razdoblju od prosinca 2011. do rujna 2012. i preciznija analiza „nedodijeljenih kreditnih linija" u portfelju.

(98) Nadalje, kvantificirane vrijednosti iz danskih argumenata ([72]) ne prolaze kontrolu. *Ex-ante* iznosi otpisa i rezerviranja za rizike nisu potvrđeni neovisnim izvješćem o procjeni vrijednosti ([73]). Osim toga, ako se uzme u obzir mogućnost da grupa FIH ne bi mogla ispunjavati *ex-post* jamstva, ne postoji razlog zbog kojeg gubici društva Newco ne bi mogli premašiti 2,7 milijardi DKK, pri čemu bi FSC (a time i danska država) imali ugovornu obvezu dokapitalizirati društvo Newco prije njegove konačne likvidacije. Komisija stoga zaključuje da nije utemeljena tvrdnja da bi bilo kakvi gubici od ulaganja bili ograničeni na 1,05 milijardi DKK.

(99) Činjenica da su o uvjetima mjera pregovarali FSC i društvo FIH Holding ne znači nužno da su mjere izvršene po tržišnim uvjetima. Kad bi Danska namjeravala dodijeliti znatan iznos dodatne potpore banci koja se suočava s ozbiljnim poteškoćama u pogledu likvidnosti, zbog same te činjenice ne bi trebalo isključiti pregovore između tijela i te banke o konkretnim točkama transakcije. Zbog bilateralnog karaktera pregovora koji su obavljeni nedostajali su elementi kao što je otvoren nediskriminirajući natječajni postupak ili usporedba sa sličnim tržišnim transakcijama. Stoga usklađenost mjera s tržišnim uvjetima ne proizlazi automatski iz činjenice da su pregovori obavljeni.

(100) Kad je riječ o KPMG-ovu izvješću od 7. lipnja 2012., Komisija se slaže da je zbog složenosti mjera nužna cjelovita ocjena njihovih uvjeta jer ne postoje pojedinačne odredbe koje je moguće primijeniti na naknadu za svaki pojedinačni element. Međutim, u analizi iz tog KPMG-ova izvješća zanemarena je mogućnost ekstremnijih scenarija pada vrijednosti prema kojima društvo FIH Holding ne bi moglo ispunjavati svoje obveze. Nadalje, u analizi nije analizirana naknada za 2,0 milijarde DKK uloženog kapitala. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 98., sukladnost s tržišnim ponašanjem ne može postojati s obzirom na to da ne postoji godišnja naknada za kapital i s obzirom na sudjelovanje u porastu vrijednosti kapitala od samo 25 % tijekom sedmogodišnjeg razdoblja ulaganja na samostalnoj osnovi i kao parametra u cjelokupnom modelu naknade ([74]).

([71]) Sažeta u dvije obavijesti koje je Danska dostavila 24. lipnja 2013. i dodatnim obrazloženjima od 29. kolovoza i 11. rujna 2013.

([72]) Vidjeti uvodne izjave 69. i 70.

([73]) U dostavljenom dokumentu „Brev vedr FIH nedskrivning", koji se sastoji od jedne stranice, navodi se tim za procjenu vrijednosti koji radi u ime FSC-a, zbog čega nije neovisan, a koji zaključuje da bi otpis u iznosu od 3,2 milijarde DKK bio nužan prema pravilima međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Osim toga, prilagodba rizika u iznosu od 1,3 milijarde DKK opravdana je korektivnim faktorom za kolateral od 10 % koji nije obrazložen. Činjenica da tim za procjenu vrijednosti nije neovisan potvrđena je u podnesku Danske od 11. ožujka 2013., u kojem je podrobnije opisan postupak procjene vrijednosti koji je proveo FSC.

([74]) Izravno kapitalno ulaganje uključivalo bi sudjelovanje u povratu na kapital od 100 %. Komisija smatra da je snižavanje tog povrata na kapital na 25 % nedostatna naknada za jamstvo društva FIH Holding za kapitalne gubitke zbog slabe kreditne sposobnosti FIH-a i društva FIH Holding. Osim toga, Komisija želi biti oprezna pri procjeni vrijednosti doprinosa sudjelovanja u porastu vrijednosti kapitala jer su većina osnovne imovine društva Newco hipotekarni krediti čiji je povrat ograničen na kamate i glavnicu pa je vjerojatnost pojavljivanja likvidacijskih vrijednosti imovine društva Newco viših od 25 milijardi DKK, kako je opisano u modelu u uvodnoj izjavi 94., ne samo mala, već je moguće i da je potpuno isključena. Zbog toga bi prilagodba postotka sudjelovanja na veći iznos (na primjer 50 %) značila podcjenjivanje iznosa državne potpore u primijenjenom modelu.

(101) Komisija u tom kontekstu naglašava da bi prema ranijoj dokapitalizaciji u obliku osnovnog hibridnog kapitala ([75]) FIH trebao platiti godišnji kupon od 11,46 % godišnje. Osim toga, FIH-ov je nadređeni dug početkom ožujka 2012. ponuđen na tržištu s očekivanim prinosom većim od 10 %. Stoga je opravdan zaključak Komisije da bi naknada za kapital trebala iznositi najmanje 10 %. Tržišni subjekt vjerojatno bi tražio veću naknadu od toga s obzirom na posebne rizike povezane s koncentracijom i slabijom kvalitetom ([76]) hipotekarnog portfelja društva Newco, uz podređeni kreditni rejting kapitalnog ulaganja. Stoga je naknada od 6,5 % koju je navela Danska ([77]) nedvojbeno nedostatna. Potrebno je naglasiti i da se transakcijom ostvaruje negativan očekivani povrat.

(102) Komisija zaključuje da mjere u korist FIH-a nisu u skladu s načelom subjekta u tržišnom gospodarstvu. Ovu ocjenu, a osobito činjenicu da Komisija ne mora uzeti u obzir financijske rizike kojima je FSC bio izložen zbog mjera potpore iz 2009., potvrdio je Sud u svojoj presudi od 6. ožujka 2018. ([78]).

5.1.3. *Selektivnost*

(103) Primjena mjera odnosila se samo na grupu FIH i društvo Newco. Stoga su te mjere bile selektivne.

5.1.4. *Narušavanje tržišnog natjecanja i utjecaj na trgovinu među državama članicama*

(104) FIH je s pomoću tih mjera ojačao svoj položaj u pogledu kapitala i likvidnosti u usporedbi sa svojim konkurentima koji nisu mogli ostvariti korist od sličnih mjera. Mjera je stoga omogućila FIH-u da poboljša svoj položaj na tržištu. Mjera stoga može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja.

(105) S obzirom na integraciju bankarskog tržišta na europskoj razini, prednost koja je dana FIH-u osjećali su konkurenti i u Danskoj (u kojoj posluju banke iz drugih država članica) i u drugim državama članicama. Stoga se mora smatrati da mjere potencijalno utječu na trgovinu među državama članicama.

5.2. **Iznos potpore**

(106) Izračunano je da je ukupni iznos potpore na temelju tih mjera ([79]) približno 2,25 milijardi DKK (približno 300 milijuna EUR). Pri izračunu iznosa potpore Komisija je uzela u obzir:

(a) formulu koristi povezanih sa sporazumom o kupoprodaji udjela (0,73 milijarde DKK) ([80]);

(b) izgubljenu naknadu za kapitalno ulaganje (1,33 milijarde DKK) ([81]);

(c) višak kamata koje je platilo društvo Newco po prvom kreditu, kreditu za apsorbiranje gubitka i inicijalnom financiranju (0,33 milijarde DKK);

(d) višak administrativnih naknada (0,14 milijardi DKK).

(107) Kao olakotan čimbenik, Komisija je smatrala da bi prijevremeno otkazivanje državnih jamstava u iznosu od 0,28 milijardi DKK trebalo oduzeti od ukupnog iznosa potpore.

([75]) Vidjeti uvodnu izjavu 1.

([76]) U podnesku Danske od 2. travnja 2013. naglašeno je da je od referentnog datuma u lipnju 2012. približno 25 % imovine bilo u statusu neispunjavanja obveza, a još 25 % imalo je „nizak” rejting. U izvješću stručnjaka (Savjetodavne usluge u predmetu FIH – 20. prosinca 2012.) ta je izjava dodatno potvrđena činjenicom da je samo 6,3 % portfelja imalo FIH-ov rejting kreditne kvalitete od 7 ili viši, što odgovara „investicijskom rejtingu”. Stoga Komisija, zbog više od 90 % portfelja s rejtingom ispod investicijskog i 25 % portfelja u statusu neispunjavanja obveza, kapitalno ulaganje u takav portfelj smatra rizičnim ulaganjem koje zahtijeva visoku naknadu.

([77]) Dostavljeno u obavijestima od 11. ožujka 2013. i ponovljeno u Prilogu 1. sažetku od 24. lipnja 2013.

([78]) Vidjeti, točnije, točke 62. i 63 te presude.

([79]) Naveden u sporazumu o kupoprodaji udjela od 1. ožujka 2012. i sporazumima o zaključenju od 2. srpnja 2012. koji su uslijedili.

([80]) Vidjeti uvodnu izjavu 100.

([81]) Vidjeti uvodnu izjavu 100.

(108) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 82. i 100., Komisija je pri procjeni vrijednosti svih kamata i ostalih novčanih tokova, naknada i izdanih jamstava primijenila sveobuhvatni pristup uzimajući u obzir:

(a) zabrinutost Danske da Komisija neće posvetiti dovoljno pažnje ekonomskoj stvarnosti svih aspekata mjera, kao što je kredit za apsorbiranje gubitka;

(b) činjenicu da sve elemente transakcije nije moguće povezati s određenom stavkom u formuli naknade.

(109) U skladu s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti Komisija se oslanjala na vanjske stručnjake za savjet pri procjeni vrijednosti ([82]).

5.3. **Spojivost državne potpore**

5.3.1. *Pravna osnova za spojivost potpore*

(110) Člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora predviđa se da se državna potpora može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem ako joj je svrha „otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice". S obzirom na postojeće okolnosti i okolnosti na financijskim tržištima u vrijeme donošenja Odluke o sanaciji i pokretanju postupka, Komisija smatra da se mjere mogu ispitati na temelju te odredbe.

(111) Komisija prihvaća da su zbog financijske krize nastale iznimne okolnosti u kojima stečaj jedne banke može narušiti povjerenje u financijski sustav u cjelini na nacionalnoj i međunarodnoj razini. To se može odnositi i na malu banku koja nije u neposrednim problemima, već pod pojačanim nadzorom financijskog regulatora, kao što je to slučaj s FIH-om. U trenutku donošenja Odluke o sanaciji i pokretanju postupka cijena dvogodišnjeg do četverogodišnjeg duga bila je određena uz maržu od 600 do 700 baznih bodova na vrijednost EURIBOR-a. Ta je razina cijena jasan pokazatelj predstojećih problema. U takvim slučajevima može biti nužna rana intervencija kako bi se izbjegle nestabilnost predmetne institucije i prijetnje financijskoj stabilnosti. To se posebno odnosi na malo gospodarstvo kao što je Danska gdje je nejasna razlika između pojedinačnih banaka zbog čega se nedostatak povjerenja zbog propasti jedne banke preslikava na cijeli sektor. Stoga je pravna osnova za ocjenu spojivosti svih mjera obuhvaćenih ovom Odlukom članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora.

(112) Kad je konkretno riječ o spojivosti prijenosa imovine na FSC, Komisija će ocijeniti mjere s obzirom na Komunikaciju o imovini umanjene vrijednosti.

(113) Komisija će potom ocijeniti spojivost mjera za restrukturiranje s obzirom na Komunikaciju o restrukturiranju.

5.3.2. *Spojivost potpore s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti*

(114) Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti utvrđena su načela za procjenu vrijednosti i prijenos imovine umanjene vrijednosti i spojivost mjera s Ugovorom. Potrebno je ocijeniti je li potpora ograničena na najnižu moguću razinu te postoji li dostatni doprinos banke i njezinih dioničara.

(115) U skladu s točkom 21. Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti banke bi u najvećoj mogućoj mjeri trebale snositi gubitke povezane s imovinom umanjene vrijednosti. Točkom 21. zahtijeva se pravilna naknada države za mjeru za otpis imovine u bilo kojem obliku radi osiguranja jednake odgovornosti dioničara i raspodjele tereta neovisno o konkretno odabranom modelu.

([82]) Završno izvješće – Savjetodavne usluge u predmetu FIH – faza II. – predmet SA.34445 Danska, 19. rujna 2013.

(116) Mjerama je u njihovu prvotnom obliku osigurana naknada jednaka trošku financiranja danske države uvećanom za samo 100 baznih bodova za likvidnost. Nije predviđena nikakva naknada za kapitalno ulaganje, osim djelomičnog porasta vrijednosti (25 %) u slučaju da u neto likvidaciji bude ostvaren višak mehanizmom prilagodbe cijene. Nadalje, u negativnom scenariju prema kojemu bi imovinski portfelj društva Newco bio znatno narušen, naknadu FSC-u osiguralo bi društvo FIH Holding, koje u tim okolnostima vjerojatno ne bi moglo ispunjavati svoje obveze. Stoga se ne čini vjerojatnim, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 66. do 73. Odluke o sanaciji i pokretanju postupka, da bi naknada i vlastiti doprinos bili dostatni za spojivost potpore s unutarnjim tržištem u skladu sa smjernicama iz Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti.

(117) U skladu s točkom 39. Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti, Komisija je stoga detaljno analizirala tržišnu vrijednost mjera. Uz pomoć vanjskog stručnjaka Komisija je procijenila probabilističku raspodjelu ishoda za imovinski portfelj društva Newco te izračunala učinak na vrijednost imovine vjerojatne konačne likvidacije sporazumom o kupoprodaji udjela.

(118) Komisija je u svojoj ocjeni utvrdila prednosti s pomoću izgubljene naknade za kapital i mogućih gubitaka povezanih s kreditnom kvalitetom društva FIH Holding, viška kamata po kreditu za apsorbiranje gubitka, viška marži na financiranje društva Newco od strane FIH-a i viška naknada za administraciju i zaštitu izvedenica. Komisija je utvrdila i olakotne čimbenike kao što je prijevremeno otkazivanje državnih jamstava. Ukupno gledajući, mjere su uključivale element državne potpore od približno 2,25 milijardi DKK.

(119) Uzimajući u obzir točke 40. i 41. Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti, razlika između vrijednosti prijenosa i stvarne ekonomske vrijednosti utvrđena je istim izračunom kao i procjena tržišne vrijednosti s dvjema prilagodbama. Kao prvo, raspodjela ishoda temeljila se na stvarnim ekonomskim vrijednostima imovinskog portfelja umjesto na tržišnim vrijednostima. Kao drugo, zahtijevana naknada za kapital temeljila se na stvarnom neto otpisu kapitala mjera.

(120) U Odluci iz 2014., nakon FSA-ove izjave, Komisija je utvrdila da učinak bruto otpisa kapitala mjera, na razini društva FIH Holding, iznosi 375 milijuna DKK ([83]). Taj bi se iznos mogao raščlaniti na:

(a) iznos od 275 milijuna DKK zbog smanjenog likvidnosnog rizika;

(b) iznos od 100 milijuna DKK zbog rizika u pogledu prihoda.

(121) Rizik u pogledu prihoda odgovarao je riziku da će FIH morati privući dodatni kapital radi pokrivanja gubitaka predviđenih za sljedeću godinu. Međutim, u ovom slučaju, FIH je pogrešno uključio pozitivan razvoj događaja u izračun rizika u pogledu prihoda jer je pretpostavio očekivane uštede na kamatama zbog prijevremenog otkupa hibridnog kapitala u iznosu od 1,9 milijardi DKK ([84]). Takve uštede nisu mogle dovesti do rizika da će biti potreban dodatni kapital pa stoga na temelju pozicije rizika u pogledu prihoda nije došlo ni do kakvog otpisa kapitala za FIH. Tu pogrešku u izračunu ponovio je FSA u svojoj izjavi, ali je ona kasnije ispravljena u naknadnoj korespondenciji. Međutim, s obzirom na to da se u Odluci iz 2014. oslanjala na prvotni izračun, Komisija je učinak otpisa kapitala utvrdila u iznosu od 375 milijuna DKK umjesto u iznosu od 275 milijuna DKK. Zbog toga je Opći sud u svojoj presudi od 19. rujna 2019. poništio Odluku iz 2014. Iz toga slijedi da bi ispravan iznos bruto otpisa kapitala mjera potpore trebao biti utvrđen u iznosu od 275 milijuna DKK. Taj otpis kapitala trebalo bi na odgovarajući način nadoknaditi kako bi mjera bila spojiva s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti. Komisija procjenjuje da bi naknada koja je potrebna kako bi otpis kapitala bio spojiv s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti trebala iznositi najmanje 10 % godišnje ([85]).

([83]) Komisija je prihvatila da je, iako je FSA naveo da je otpis kapitala banci FIH Erhvervsbank A/S iznosio 847 milijuna DKK (što je jednakovrijedno iznosu od 10,5 milijardi DKK rizikom ponderirane imovine), zbog neograničenog jamstva za gubitak koje je izdalo društvo FIH Holding znatno umanjen ukupni učinak za rizikom ponderirani kreditni kapacitet grupe. Kako bi otklonila zabrinutosti Komisije, Danska je preuzela dodatnu obvezu povećanja naknade koju FIH plaća FSC-u ako FSA izmijeni svoje regulatorno stajalište o kapitalnim zahtjevima na razini holding društva tako da FIH-ov kreditni kapacitet više ne bi bio ograničen kapitalnom pozicijom društva FIH Holding.

([84]) Vidjeti odgovore koje su 8. veljače 2019. društva FIH Holding i FIH dostavila Općem sudu u predmetu T-384/14 RENV, stranice 9. i 10.

([85]) Komisija napominje da je taj prag naknade potvrđen u presudi Općeg suda od 19. rujna 2019.

(122) Nadalje, Komisija je utvrdila i da je vrijednost prijenosa imovine bila za 254 milijuna DKK veća od njezine stvarne ekonomske vrijednosti ([86]), koju je trebalo nadoknaditi i povući.

(123) Osim toga, potrebno je vratiti i 143,2 milijuna DKK prekomjernih naknada.

(124) Kako bi se mjere uskladile s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti:

(a) FIH je 4. prosinca 2013. otplatio iznos za koji je vrijednost prijenosa premašivala stvarnu ekonomsku vrijednost imovine, to jest 254 milijuna DKK ([87]);

(b) FIH je 4. prosinca 2013. platio i naknadu od 10 % godišnje na prvotni iznos učinka otpisa kapitala (to jest 275 milijuna DKK) za razdoblje od ožujka 2012. do 4. prosinca 2013. ([88]);

(c) FIH će FSC-u plaćati i naknadu od 10 % godišnje na izmijenjen iznos učinka otpisa kapitala mjera koje su se primjenjivale od 4. prosinca 2013. nadalje, to jest na iznos od 21 milijun DKK (iznos od 275 milijuna DKK umanjen za 254 milijuna DKK);

(d) FIH će otplatiti višak administrativnih naknada ([89]).

(125) Danska je osigurala FIH-ovu isplatu tih iznosa ([90]) uz poštovanje svih sporazuma iz završnih dokumenata mjera ([91]).

(126) Danska se obvezuje da FIH neće isplatiti dividende do konačnog podmirenja računa društva Newco na temelju sporazuma o kupoprodaji udjela kako bi ublažila kreditni rizik s kojim se suočava društvo FIH Holding za FSC.

(127) Zaključak je da su mjere u cijelosti razmjerne, ograničene na najnižu moguću razinu te da je njima osiguran dostatan vlastiti doprinos FIH-a. Nadalje, zbog uplate FSC-u izvršene 4. prosinca 2013. ([92]) te dodatnih obveza u pogledu naknada, mjerama je osigurana odgovarajuća naknada u skladu s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti.

5.3.3. Spojivost potpore s Komunikacijom o restrukturiranju i Komunikacijom o produljenju iz 2011. ([93])

(a) Održivost

(128) Prema Komunikaciji o restrukturiranju, kako bi se postigla spojivost s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora, restrukturiranje financijske institucije u kontekstu trenutačne financijske krize mora: dovesti do ponovne uspostave održivosti banke ili do njezine uredne likvidacije, osigurati ograničavanje potpore na najnižu potrebnu razinu i uključivati dovoljan vlastiti doprinos korisnika (raspodjela tereta) te uključivati mjere dovoljne za ograničavanje poremećaja tržišnog natjecanja.

([86]) Analiza Komisije potvrđena je u izvješću stručnjaka u kojemu su uzeti u obzir svi elementi koje je Danska dostavila u korespondenciji do sažetka od 24. lipnja 2013. (uključujući taj sažetak), kao i obrazloženja od 29. kolovoza 2013.

([87]) Vidjeti uvodnu izjavu 122. To je bio dio iznosa od 310,25 milijuna DKK koji je 30. rujna 2013. uplaćen na depozitni račun i potom 4. prosinca 2013. prenesen FSC-u (vidjeti uvodnu izjavu 51.).

([88]) To je bio dio iznosa od 310,25 milijuna DKK navedenog u bilješci 88. i iznosa od 6 575 342 DKK navedenog u bilješci 48. Treba istaknuti da su iznosi koji su stvarno plaćeni 4. prosinca 2013. bili viši od onoga što se zahtijevalo u okviru obveza Danske priloženih ovoj Odluci jer su se temeljili na iznosu učinka otpisa kapitala koji se smatrao pogrešnim na temelju presude Općeg suda od 19. rujna 2019.

([89]) Višak administrativnih naknada procijenjen je na 143,2 milijuna DKK tijekom razdoblja primjene mjera. Danska je to ublažila povratom iznosa od 61,7 milijuna DKK društvu Newco, što je višak ostvaren do donošenja Odluke iz 2014., te smanjenjem buduće administrativne naknade na 0,05 % nedospjeloga zamišljenog iznosa, što je u skladu s tržišnom praksom.

([90]) Vidjeti uvodnu izjavu 51.

([91]) Treba imati na umu da bi se, s obzirom na činjenicu da je naknada koja je plaćena 4. prosinca 2013. izračunana na temelju pogrešnog (i većeg) iznosa učinka otpisa kapitala, svako plaćanje koje je izvršeno u iznosu većem od onoga što se zahtijevalo na temelju obveza Danske priloženih ovoj Odluci moglo vratiti FIH-u.

([92]) Vidjeti uvodnu izjavu 51.

([93]) Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. siječnja 2012. (SL C 356, 6.12.2011., str. 7.).

(129) Prema Komunikaciji o restrukturiranju, država članica treba dostaviti sveobuhvatan plan restrukturiranja kojim se dokazuje način povrata održivosti korisnika bez državne potpore u razumnom vremenu i u roku od najviše pet godina. Dugoročna održivost postiže se kada se banka može zasebno natjecati na tržištu kapitala u skladu s relevantnim regulatornim zahtjevima. Da bi neka banka to mogla učiniti, mora moći pokriti sve svoje troškove i osigurati odgovarajući povrat na uloženi kapital, uzimajući u obzir profil rizičnosti te banke. Povrat održivosti trebao bi uglavnom proizlaziti iz unutarnjih mjera i temeljiti se na vjerodostojnom planu restrukturiranja.

(130) Plan restrukturiranja FIH-a koji je Danska dostavila kojim je obuhvaćeno razdoblje do 31. prosinca 2016. pokazivao je povrat održivosti na kraju tog razdoblja restrukturiranja. Očekivalo se da će banka i dalje ostvarivati dobit i poboljšati godišnje rezultate, osobito tijekom razdoblja od 2013. do 2016. uz adekvatni povrat na kapital od novih poslova. Prema najgorem mogućem scenariju banka bi i dalje ostvarivala dobit, pri čemu bi neto dobit porasla s 51 milijun DKK (6,8 milijuna EUR) 2013. na 122 milijuna DKK (16,27 milijuna EUR) 2016.

(131) Prema planu restrukturiranja do 31. prosinca 2016. FIH-ova ukupna stopa kapitala iznosila bi 19,6 %, a očekivalo se da bi zakonska stopa likvidnosti tada iznosila 160 %. Sve bi te stope bile znatno veće od najnižih regulatornih zahtjeva. Stoga bi se činilo da je grupa dobro kapitalizirana i da uživa komotnu poziciju u pogledu likvidnosti.

(132) Nakon mjera, točnije prijenosa kredita, FIH je mogao ne samo u roku otkupiti obveznice s državnim jamstvom 2013., već i 2. srpnja 2013. otplatiti hibridni kapital koji je dobio od države.

(133) Zahvaljujući mjerama došlo je do poboljšanja profila likvidnosti FIH-a koji je mogao ostvariti zakonsku stopu likvidnosti od 214 % od 31. prosinca 2012. te se očekivalo da ostvari stopu od 239,7 % od 31. prosinca 2013. ([94]), čime bi znatno premašio regulatorne zahtjeve u pogledu likvidnosti.

(134) Konkretno, manjak financiranja koji je ranije prijetio FIH-u prevladan je podjelom imovine s pomoću instrumenta financiranja u iznosu od 13 milijardi DKK koji je FSC osigurao društvu Newco. Osim toga, FSC se obvezao dokapitalizirati društvo Newco tijekom razdoblja primjene mjera u slučaju potrebe ([95]). Posljedično, spriječeni su svi neposredni problemi s FIH-ovom dokapitalizacijom.

(135) Ukratko, uz osiguranu profitabilnost i likvidnost te dovoljnu kapitalnu osnovu, činilo se da je FIH u dobrom položaju za ostvarenje dugoročne održivosti na samostalnoj osnovi.

(136) Iako je u najgorem mogućem scenariju povrat na normalizirani kapital bio planiran na samo 0,9 % na dan 31. prosinca 2013., odnosno 2,0 % ([96]) na dan 31. prosinca 2016., u najboljem mogućem scenariju planirani povrat na normalizirani kapital iznosio je 10,3 % za 2013., odnosno 11,2 % za 2016.

(137) Komisija u pravilu ne upotrebljava pojam „normalizirani kapital” jer je njegova posljedica u pravilu veći povrat na kapital nego u slučaju kad se izračuni temelje na stvarnom kapitalu. Međutim, u ovom je slučaju Danska preuzela obvezu da će društvo FIH Holding i FIH zadržati akumuliranu dobit na visokoj razini kako bi bolje jamčila za odgovarajuće plaćanje FSC-u. Konkretno, ako bi društvo Newco ostvarilo znatno niže prihode nego što je FIH planirao, FIH (kreditom za apsorbiranje gubitka) i društvo FIH Holding (jamstvom koje je dao FSC-u) snosili bi troškove osiguranja FIH-ove naknade na razini koja je razmjerna pravilima o državnim potporama. Akumulacijom zadržane dobiti ipak se povećavao kapital do relativno visoke razine (8,4 milijarde DKK u najboljem slučaju odnosno 7,3 milijarde DKK u najgorem slučaju), čime se smanjivala stopa povrata na kapital. FIH nije mogao neutralizirati taj postupak, osim ako se njime nisu ostvarivali gubici (što nije ni predviđeno ni poželjno). Pojam „normaliziranog kapitala” stoga je poželjan u ovom slučaju kako bi Komisija mogla pravilno ocijeniti profitabilnost banke, ostavljajući po strani rezultate akumulacije zadržane dobiti.

([94]) Vidjeti uvodnu izjavu 45.

([95]) To se može odnositi na slučaj daljnjeg pada vrijednosti imovine. Kad bi došlo do toga, društvo Newco moglo bi imati negativni kapital nakon čega bi, u skladu sa standardnim trgovačkim pravom, moglo imati obvezu pokretanja stečajnog postupka. Takav je ishod spriječen odredbom o dokapitalizaciji, što znači da će FSC iznova dokapitalizirati društvo Newco u slučaju potrebe, a društvo FIH Holding vratit će FSC-u iznos dokapitalizacije tek pri konačnoj namiri transakcije (u razdoblju od 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2019.).

([96]) Vidjeti uvodnu izjavu 41.

(138) Osim toga, FIH bi izašao iz relativno riskantne poslovne djelatnosti financiranja preuzimanja zbog čega bi došlo do smanjenja njegovih poslovnih aktivnosti i postavljanja njegova poslovnog modela na čvršće temelje. Nadalje, s ukupnom stopom kapitala od 20,8 % ([97]) na kraju razdoblja restrukturiranja činilo se da je FIH prekomjerno kapitaliziran ([98]) u smislu poslovnog modela, a time i znatno manje nego ranije izložen tržišnim rizicima koji bi mogli ugroziti njegovo postojanje kao subjekta s neograničenim poslovanjem.

(139) Komisija stoga smatra da je plan restrukturiranja bio primjeren za povrat FIH-ove dugoročne održivosti.

ii. Održivost

(140) Danska se obvezala da neće od FIH-a tražiti da isplaćuje bilo kakve dividende tijekom faze restrukturiranja i da otplati ranije državne dokapitalizacije u iznosu od 1,9 milijardi DKK. Nadalje, FIH neće vršiti nikakve isplate kupona ulagačima u hibridne instrumente ni bilo kakve instrumente kod kojih financijske institucije mogu slobodno odabrati isplatu kupona ili upis, neovisno o njihovoj regulatornoj klasifikaciji, uključujući podređene dužničke instrumente, ako ne postoji pravna obveza plaćanja.

(141) Osim toga, kako se zaključuje u uvodnoj izjavi 127., naknada mjera koje se odnose na imovinu umanjene vrijednosti utvrđena je na odgovarajućoj razini.

(142) Komisija stoga smatra da je planom restrukturiranja u dostatnoj mjeri riješeno pitanje zahtjeva za raspodjelu tereta.

iii. Narušavanje tržišnog natjecanja

(143) Planom restrukturiranja FIH-u je osigurano povlačenje iz određenih područja poslovanja (financiranje nekretnina, vlasnička ulaganja i upravljanje privatnom imovinom). Konkretno, imovina od financiranja nekretnina u iznosu od 15,4 milijarde DKK (25 % vrijednosti bilance iz 2012.) prenesena je u društvo Newco.

(144) Izmijenjenim pismom namjere predviđena je i zabrana vodeće cijene za depozite ako bi FIH-ov tržišni udio premašio 5 %. Tom je obvezom FIH-u dopušteno dodatno poboljšanje njegova položaja u pogledu financiranja prikupljanjem depozita na tržištu, uz istodobno utvrđivanje praga za sprečavanje prekomjernih praksi. Osim toga, postojala bi zabrana agresivnih komercijalnih praksi kojom se konkurenti štite od prekomjernog tržišnog ponašanja. Potrebno je naglasiti da nijedan sudionik na tržištu nije iznio primjedbe na FIH-ovu politiku određivanja cijena depozita nakon što je Komisija pokrenula postupak o tom pitanju.

(145) Nadalje, FIH bi prodao svoja ulaganja u fondove privatnog vlasničkog kapitala i ostala vlasnička ulaganja i u strukturi svojeg društva od 31. prosinca 2014. više ne bi imao institut hipoteke. Stoga bi i ta područja poslovanja bila prepuštena konkurentima, a sukladno tomu FIH-ova prisutnost na tržištu smanjila bi se.

(146) Osim toga, društvo FIH Realkredit ([99]) likvidirano je 2013. te su prekinute sve poslovne aktivnosti u djelatnosti financiranja preuzimanja.

(147) Osim toga, FIH je već smanjio vrijednost ukupne imovine s 109,3 milijarde DKK (14,67 milijardi EUR) na dan 31. prosinca 2010. na 60,8 milijardi DKK (8,16 milijardi EUR) do 31. prosinca 2012., što odgovara smanjenju od 44 %.

(148) Ukupno gledajući, posljedica tih obveza bilo je dostatno ublažavanje narušavanja tržišnog natjecanja jer su poslovne mogućnosti koje bi potencijalno mogle biti profitabilne za FIH propuštene i prepuštene konkurentima.

([97]) Stopa bi iznosila 19,6 % nakon jednokratnog plaćanja u iznosu od 310,25 milijuna DKK.

([98]) Ta je prekomjerna kapitalizacija bila isključivo posljedica činjenice da je FIH morao zadržati dobit tijekom razdoblja restrukturiranja i stoga nije smio isplaćivati nikakve dividende tijekom tog cijelog razdoblja kako bi očuvao visoki zaštitni sloj kapitala. To je djelovanje bilo preventivna mjera za osiguranje pravilne i cjelovite naknade mjera koje se odnose na imovinu umanjene vrijednosti jer su FIH i društvo FIH Holding državi jamčili završno plaćanje.

([99]) Vidjeti uvodne izjave 13. i 64.

5.4. **Zaključak i okončanje pokretanja formalnog ispitnog postupka**

(149) Komisija je u Odluci o sanaciji i pokretanju postupka izrazila sumnje u pogledu toga jesu li predmetne mjere bile dobro usmjerene kako se zahtijevalo u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008. ([100]) U toj je fazi bilo posebno nejasno hoće li ulagači smatrati da se FIH riješio svoje najgore imovine te hoće li biti spremni osigurati financiranje po podnošljivim uvjetima. Iz FIH-ova je plana restrukturiranja bilo jasno da banka ima dostatni zaštitni sloj kapitala čak i u scenariju u uvjetima stresa te da je vjerojatno da će i dalje biti održiva u slučaju nepovoljnih makroekonomskih kretanja.

(150) U Odluci o sanaciji i pokretanju postupka izražene su i sumnje o tome jesu li mjere ograničene na najnižu moguću razinu te je li predviđen dostatni vlastiti doprinos ([101]), osobito s obzirom na složenost mjera.

(151) Nakon podrobne ocjene elemenata i njihovih veza Komisija smatra da naknada koju će FIH platiti za mjere služi kao dostatan vlastiti doprinos te da je ona u skladu s Komunikacijom o imovini umanjene vrijednosti. Komisija izražava zadovoljstvo jednokratnim plaćanjem FSC-u i obvezama preuzetima u tom pogledu ([102]). Komisija dalje naglašava da je mjerama poboljšan profil likvidnosti banke koja je, u okviru svih scenarija, i dalje ostala likvidna i održiva u skladu s planom restrukturiranja.

(152) U Odluci o sanaciji i pokretanju postupka Komisija je izrazila dodatne sumnje u pogledu toga je li ispunjen zahtjev za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja. Međutim, Danska se naknadno obvezala na to da će FIH podlijegati zabrani isplate kupona, zabrani isplate dividende, zabrani vodeće cijene (uključujući depozite) i zabrani agresivnih poslovnih praksi te obvezama u pogledu prodaje imovine.

(153) Općenito, Komisija napominje da su planom restrukturiranja koji je Danska dostavila primjereno obuhvaćena pitanja održivosti, raspodjele tereta i narušavanja tržišnog natjecanja te da je on u skladu sa zahtjevima Komunikacije o restrukturiranju i Komunikacije o imovini umanjene vrijednosti.

(154) Na temelju prethodne ocjene Komisija smatra da su mjere bile dobro usmjerene, ograničene na najnižu moguću razinu te da je njima osigurano ograničeno narušavanje tržišnog natjecanja. Stoga su ublažene sumnje koje je Komisija prvotno izrazila u Odluci o sanaciji i pokretanju postupka u pogledu spojivosti mjera.

6. **USKLAĐENOST MJERA S ODREDBAMA DIREKTIVE 2014/59/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA** ([103])**O OPORAVKU I SANACIJI BANAKA**

(155) Iako su države članice prenijele Direktivu 2014/59/EU u nacionalno zakonodavstvo Komisija mora ocijeniti krše li se mjerama neodvojivo povezane odredbe Direktive 2014/59/EU.

(156) Ta je obveza u skladu sa sudskom praksom sudova Unije, koji su više puta dosljedno presudili ([104]) „da oni aspekti potpore koji su protivni posebnim odredbama Ugovora, osim [članaka 107. i 108. Ugovora], mogu biti u tolikoj mjeri neodvojivo povezani s predmetom potpore da bi ih bilo nemoguće odvojeno ocijeniti, tako da njihov učinak na spojivost ili nespojivost potpore u njezinoj cijelosti stoga nužno treba ocijeniti u okviru postupka iz [članka 108.]” ([105]).

([100]) Vidjeti odjeljak 2.1. Odluke o sanaciji i pokretanju postupka.
([101]) Vidjeti odjeljak 2.2. Odluke o sanaciji i pokretanju postupka.
([102]) Vidjeti uvodnu izjavu 124.
([103]) Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 173, 12.6.2014., str. 190.
([104]) Vidjeti, među ostalim, presudu Suda od 12. studenoga 1992. u spojenim predmetima C-134/91 i C-135/91, *Kerafina-Keramische protiv Grčke,* EU:C:1992:434, točka 20.; presude Prvostupanjskog suda od 27. rujna 2000. u predmetu T-184/97 *BP Chemicals protiv Komisije,* ECLI:EU:T:2000:217, točka 55.; i od 12. veljače 2008. u predmetu T-289/03, *BUPA i drugi protiv Komisije,* ECLI:EU:T:2005:78, točke 313. i 314.
([105]) Presuda Suda od 22. ožujka 1977. u predmetu 74/76, *Ianelli protiv Meroni,* ECLI:EU:C:1977:51, točka 14.

(157) Kako bi se ocijenilo je li kršenje odredbe prava Unije neodvojivo povezano s mjerom potrebno je utvrditi krši li se nužno mjerom državne potpore određena odredba prava Unije koja je relevantna za analizu spojivosti na temelju članka 107. stavaka 2. i 3. Ugovora.

(158) Ova se Odluka odnosi na mjere koje su danska tijela donijela prije donošenja Direktive 2014/59/EU. Naime, Direktiva 2014/59/EU zaista je donesena 15. svibnja 2014., a rok za njezino prenošenje u zakonodavstvo država članica bio je 1. siječnja 2015. ([106]), dok su predmetne mjere iz ovog predmeta odobrene 2012. Slijedom toga, Direktiva 2014/59/EU ne primjenjuje se na ovaj predmet.

7. **ZAKLJUČAK**

(159) Na temelju obavijesti i s obzirom na obveze koje je Danska predložila (i koje je Danska potvrdila u dopisu dostavljenom 13. siječnja 2020.) zaključuje se da priopćene mjere čine državnu potporu i da su spojive s unutarnjim tržištem. Adekvatnost mjera, kao i održivost banke te vlastiti doprinosi uz mjere za ublažavanje narušavanja tržišnog natjecanja čine se dostatnima. Posljedično, mjere bi trebalo odobriti u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, a pokrenute postupke trebalo bi okončati,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prijenos imovine s grupe FIH na dansko Društvo za financijsku stabilnost, uz prateće sporazume, čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Ta državna potpora spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora, uzimajući u obzir plan restrukturiranja i obveze utvrđene u Prilogu.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Danskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. veljače 2020.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Izvršna potpredsjednica

([106]) Članak 130. stavak 1. Direktive 2014/59/EU.

PRILOG

PISMO NAMJERE (PREDMET SA.34445) Danska – Plan restrukturiranja FIH-a

1. KONTEKST

Kraljevina Danska obvezuje se osigurati pravilnu i cjelovitu provedbu plana restrukturiranja FIH-a dostavljenog 24. lipnja 2013. U ovom su dokumentu („pismo namjere") utvrđeni uvjeti („obveze") za restrukturiranje banke FIH Erhvervsbank A/S, uključujući društva kćeri („FIH"), na čiju se provedbu obvezala Kraljevina Danska.

2. DEFINICIJE

U ovom dokumentu, osim ako se kontekstom ne zahtijeva drugačije, jednina uključuje množinu (i obratno), a pojmovi koji se u njemu navode velikim početnim slovom imaju sljedeća značenja:

Pojam	Značenje
Obveze	znači obveze povezane s restrukturiranjem FIH-a utvrđene u ovom pismu namjere
Odluka	znači odluka Europske komisije o restrukturiranju FIH-a u kontekstu koje su preuzete ove obveze i u prilogu kojoj se nalazi ovo pismo namjere
Razdoblje restrukturiranja	vremensko razdoblje utvrđeno u točki 3.2.
Plan restrukturiranja	znači plan koji je FIH dostavio Europskoj komisiji preko Kraljevine Danske 24. lipnja 2013., kako je izmijenjen i dopunjen pisanim obavijestima
FIH ili grupa FIH	banka FIH Erhvervsbank A/S, uključujući društva kćeri
FIH Holding	FIH Holding A/S
Grupa FIH Holding	FIH Holding A/S, uključujući izravna i neizravna društva kćeri
FS Property Finance A/S	društvo kći u potpunom vlasništvu Društva za financijsku stabilnost FSC, u odlukama se navodi i kao „Newco"
Financiranje preuzimanja zasebna i posebna poslovna jedinica čiji se zaposlenici bave isključivo	rješenjima za financiranje spajanja i preuzimanja i koja je bila posebno usmjerena na postojeće i potencijalne klijente

3. OPĆENITO

3.1. Kraljevina Danska obvezuje se osigurati da se tijekom provedbe plana restrukturiranja obveze ispunjavaju u cijelosti.

3.2. Razdoblje restrukturiranja završava 31. prosinca 2016. Obveze se primjenjuju tijekom razdoblja restrukturiranja, osim ako je navedeno drukčije.

3.3. Sve su obveze izvršene ili više nisu relevantne, osim ako je navedeno drukčije. Kraljevina Danska obvezuje se da neće poništiti izvršene obveze.

4. STRUKTURNE MJERE

4.1. **Financiranje preuzimanja**

FIH će prestati sa svim poslovnim aktivnostima u području financiranja preuzimanja do 30. lipnja 2014. Postojeći portfelj počet će se smanjivati do 30. lipnja 2014.

4.2. **Prestanak poslovanja u području financiranja nekretnina**

FIH se povukao iz poslovanja u području financiranja nekretnina ([1]) te je prestao poslovati u tom području do 31. prosinca 2013. Neće doći do povratka u to područje poslovanja, što konkretno znači da neće biti novog pozajmljivanja (kapitala) za ulaganje u financiranje nekretnina u Danskoj, Švedskoj, Njemačkoj ili bilo kojoj drugoj zemlji ([2]).

4.3. **Prodaja poslovanja u području vlasničkih ulaganja**

FIH će čim prije, a najkasnije do 31. prosinca 2016. prodati svoja ulaganja u fondove privatnog vlasničkog kapitala i ostala vlasnička ulaganja u opsegu dopuštenom zakonom. Ako do tog datuma prodaja ne bude moguća, ulaganja će se smanjiti, što posebno znači da više neće biti moguće financiranje ili obnova ulaganja ([3]). Osim toga, od datuma Odluke neće više biti novih vlasničkih ulaganja ni ostalih ulaganja (*osim iznimaka navedenih u bilješci 3.*).

4.4. **Hipotekarna banka**

Do kraja 2014. FIH neće u strukturi društva imati institut hipoteke i nakon toga više neće djelovati kao hipotekarna banka.

5. BIHEVIORALNE MJERE I POSLOVNO UPRAVLJANJE

5.1. Zabrana preuzimanja: FIH ne smije stjecati udjele u poduzećima. To se odnosi na poduzeća koja imaju pravni oblik trgovačkog društva i pakete imovine koji čine poslovanje.

Aktivnosti koje nisu obuhvaćene zabranom preuzimanja: ta se zabrana ne odnosi na preuzimanja koja su nužna u izvanrednim okolnostima za održavanje financijske stabilnosti i/ili stabilnosti povezane s udruživanjem ili su u interesu učinkovitog tržišnog natjecanja pod uvjetom da ih je prethodno odobrila Komisija. To se ne odnosi ni na preuzimanja do kojih dođe u redovnom bankarskom poslovanju pri upravljanju postojećim potraživanjima prema tvrtkama u poteškoćama i na otuđenje i restrukturiranje unutar grupe FIH Holding.

Izuzeća za koje nije potrebno prethodno odobrenje Komisije: FIH može stjecati udjele u poduzećima pod uvjetom da je cijena koju je FIH platio kod preuzimanja niža od 0,01 % vrijednosti bilance FIH-a na dan donošenja odluke Komisije i da su kumulativne kupoprodajne cijene koje je FIH platio za sva preuzimanja tijekom cijelog razdoblja restrukturiranja niže od 0,025 % vrijednosti bilance FIH-a na isti dan.

5.2. Zabrana agresivnih poslovnih praksi: FIH mora izbjegavati primjenu agresivnih poslovnih praksi tijekom trajanja plana restrukturiranja.

([1]) Definirano kao krediti odobreni za financiranje trgovina, uredskih prostora, stambenih zgrada, skladišta, salona, tvornica ili sličnih objekata društvu koje te objekte ne upotrebljava za glavnu poslovnu djelatnost ili društvu koje se bavi građevinarstvom.

([2]) Ne odnosi se na sljedeće slučajeve: a) ako FIH Holding/FIH/ostali postojeći ili budući subjekti unutar grupe FIH Holding otkupe FSPF A/S (ili njegov kreditni portfelj ili dio portfelja); b) ako FIH ima ugovornu/zakonsku obvezu odobriti takav kredit ili ako je kredit odobren za restrukturiranje/refinanciranje/dokapitalizaciju/pronalazak rješenja za dužnike u FIH-u ili FSPF-u; ili c) za savjetodavne usluge koje nisu povezane s pozajmljivanjem.

([3]) Ne odnosi se na redovno bankarsko poslovanje (primjerice ako FIH stekne udjele restrukturiranjem dužnika ili na sličan način) ili ako FIH ima zakonsku obvezu u pogledu takvog ulaganja.

5.3. Depoziti: FIH neće nuditi povoljnije cijene za depozitarne proizvode (posebice, ali ne isključivo za maloprodajne depozite u banci FIH Direct Bank) u usporedbi s dvama konkurentima s najboljim cijenama na predmetnom tržištu.

Ograničenje se ne primjenjuje ako je FIH-ov udio u ukupnom tržištu depozita manji od 5 % ([4]).

5.4. Oglašavanje: FIH se ne smije oglašavati na temelju mjera potpore ili bilo kojih prednosti koje iz toga proizlaze. Osim toga, njegovi će ukupni godišnji troškovi oglašavanja biti niži od 1 milijun EUR.

5.5. Zabrana isplata kupona: FIH će se tijekom razdoblja restrukturiranja suzdržati od izvršavanja bilo kakvih isplata na osnovi instrumenata kapitala, osim ako te isplate proizlaze iz zakonske obveze i neće nad tim instrumentima izvršiti opciju kupnje ili ih ponovno kupiti bez prethodnog odobrenja Komisije. Kuponi na osnovi instrumenata kapitala koje drži država mogu se isplatiti, osim ako bi se tim isplatama pokrenule isplate kupona drugim ulagačima koje inače ne bi bile obvezne. Ta obveza neisplaćivanja kupona tijekom razdoblja restrukturiranja ne primjenjuje se na novoizdane instrumente (odnosno instrumente izdane nakon što je Komisija izdala konačno odobrenje plana restrukturiranja) ako se isplatom kupona na osnovi takvih novoizdanih instrumenata neće stvoriti zakonska obveza izvršenja isplate kupona na osnovi vrijednosnih papira FIH-a koji postoje u trenutku donošenja Komisijine Odluke o restrukturiranju.

5.6. Zabrana isplata dividendi: Sve dividende isplaćene društvu FIH Holding zadržat će se do namire sporazuma o kupoprodaji udjela, odnosno do kraja razdoblja restrukturiranja, ovisno o tome što je dulje. Stoga FIH Holding ne raspoređuje sredstva svojim dioničarima dividendama ili na drugi način do konačne namire sporazuma o kupoprodajnoj cijeni. Kako bi zadržao dobit unutar grupe FIH Holding, FIH ne isplaćuje dividende ostalim subjektima osim grupi FIH Holding.

5.7. Ograničenja vlasništva grupacije FIH Holding: FIH Holding ne stavlja u zalog svoj udio u FIH-u. Transakcije s povezanim stranama odvijaju se po tržišnim uvjetima. Ne smiju se donositi odluke koje utječu na kreditnu sposobnost ili likvidnost grupe FIH Holding i kojima se umanjuje njezina sposobnost plaćanja negativne varijabilne kupoprodajne cijene u slučaju potrebe.

FIH Holding smije poslovati samo kao holding društvo za FIH, a krediti dioničara ili članova društva ne smiju se otplaćivati.

5.8. Otkup hibridnih ili drugih instrumenata kapitala:

U pogledu otkupa hibridnih ili drugih instrumenata kapitala koji u FIH-u postoje na dan 2. ožujka 2012., FIH će poštovati pravila koja se odnose na transakcije osnovnog i dopunskog kapitala utvrđene dokumentom MEMO/09/441 od 8. listopada 2008. ([5]) FIH će se u svakom slučaju savjetovati s Komisijom prije obavještavanja tržišta o transakcijama osnovnog i dopunskog kapitala.

6. OTPIS KAPITALA

FIH će nadoknaditi mjeru u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima. Konkretno, osim jednokratnog plaćanja iznosa od 295,25 milijuna DKK uvećanog za 27,5 milijuna * N/365, pri čemu je N broj dana od 30. rujna 2013. do dana konačnog plaćanja, do kojeg je, prema danskim tijelima, već došlo s datumom dospijeća 4. prosinca 2013., FIH će:

— svake godine, od 2014. do 2020. ili godine nakon konačne namire sporazuma o kupoprodajnoj cijeni, ovisno o tome što je ranije, platiti godišnju naknadu u iznosu od 2,1 milijun DKK s datumom dospijeća 30. rujna (ili ako 30. rujna nije radni dan, sljedećega radnog dana). Konačna se naknada plaća na dan namire sporazuma o kupoprodajnoj cijeni i smanjuje *pro rata temporis* (na stvarnoj/stvarnoj osnovi) za razdoblje od pretposljednjeg plaćanja naknade (30. rujna) do namire sporazuma o kupoprodajnoj cijeni, kao i za prvo razdoblje od 4. prosinca 2013. do 30. rujna 2014.;

([4]) FIH-ov udio na tržištu preuzet je iz statistike monetarnih financijskih institucija Danske središnje banke (www.statistikbanken.dk/DNMIN). Temelji se na ukupnom iznosu depozita danskih građana u danskom sektoru monetarnih financijskih institucija u odnosu na depozite danskih građana u FIH-u.

([5]) http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-09-441_en.htm.

— sniziti naknade za upravljanje za administraciju i zaštitu koje naplaćuje društvu FS Property Finance A/S na 0,05 % nedospjeloga kreditnog portfelja godišnje, s retroaktivnim učinkom od 1. siječnja 2013.;

— platiti FSC-u godišnju naknadu od 47,2 milijuna DKK ako FSA izmijeni regulatorno stajalište o kapitalnim zahtjevima na razini holding društva tako da FIH-ov kreditni kapacitet više ne bi bio ograničen kapitalnom pozicijom društva FIH Holding. Primjenjuju se datumi dospijeća i vremenska ograničenja slični onima u prvoj alineji ([6]).

7. IZVJEŠĆIVANJE

7.1. Kraljevina Danska osigurava stalno praćenje potpune i pravilne provedbe plana restrukturiranja te potpunog i pravilnog izvršavanja svih obveza iz ovog pisma namjere.

7.2. Kraljevina Danska Komisiji podnosi polugodišnja izvješća o promjenama u vezi s planom restrukturiranja i prethodno navedenim obvezama do kraja razdoblja restrukturiranja.

7.3. U roku od tri mjeseca od konačne namire transakcije Kraljevina Danska podnijet će izvješće koje je izradio vanjski ovlašteni računovođa o točnosti namire transakcije.

([6]) Valja napomenuti da je: i. FIH već izvršio jednokratno plaćanje iznosa od 350,97 milijuna DKK; te ii. isplatio društvu FS Property Finance A/S iznos od 61,7 milijuna DKK u svrhu djelomične otplate naknada primljenih na temelju sporazuma o administraciji za 2012. do čega je, prema danskim tijelima, već došlo s datumom dospijeća 18. prosinca 2013. FSC će vratiti iznos plaćanja (bez kamata) koji premašuje minimalni iznos plaćanja opisan u odjeljku 6. ovih obveza.